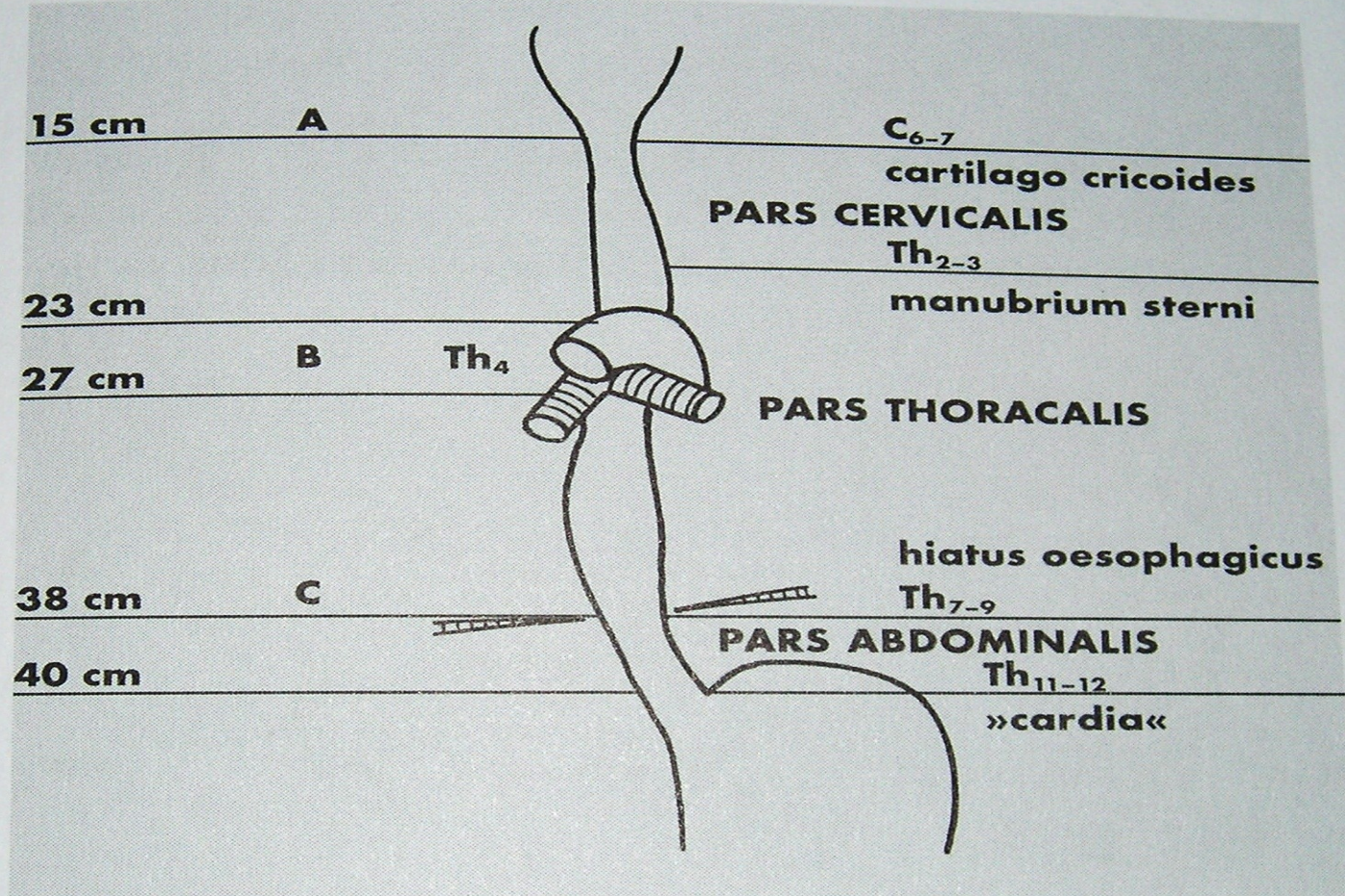

MUNI
MED

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO

Chirurgie Jícnu

ANATOMIE

Obr. 144. Anatomické členění jícnu a jeho topografické vztahy k okolí – vlevo vzdálenost od horních řezáků.
A, B, C – fyziologická zúžení jícnu

Vyšetřovací metody:

RTG: kontrastní - pozitivní kontrast, tvar, peristaltika, stenóza, divertikl, hiátová kýla, reflux,...

CT, endosono: prorůstání tumoru - mediastinum, trachea, aorta, postižení LU, délka tumoru, uložení,...

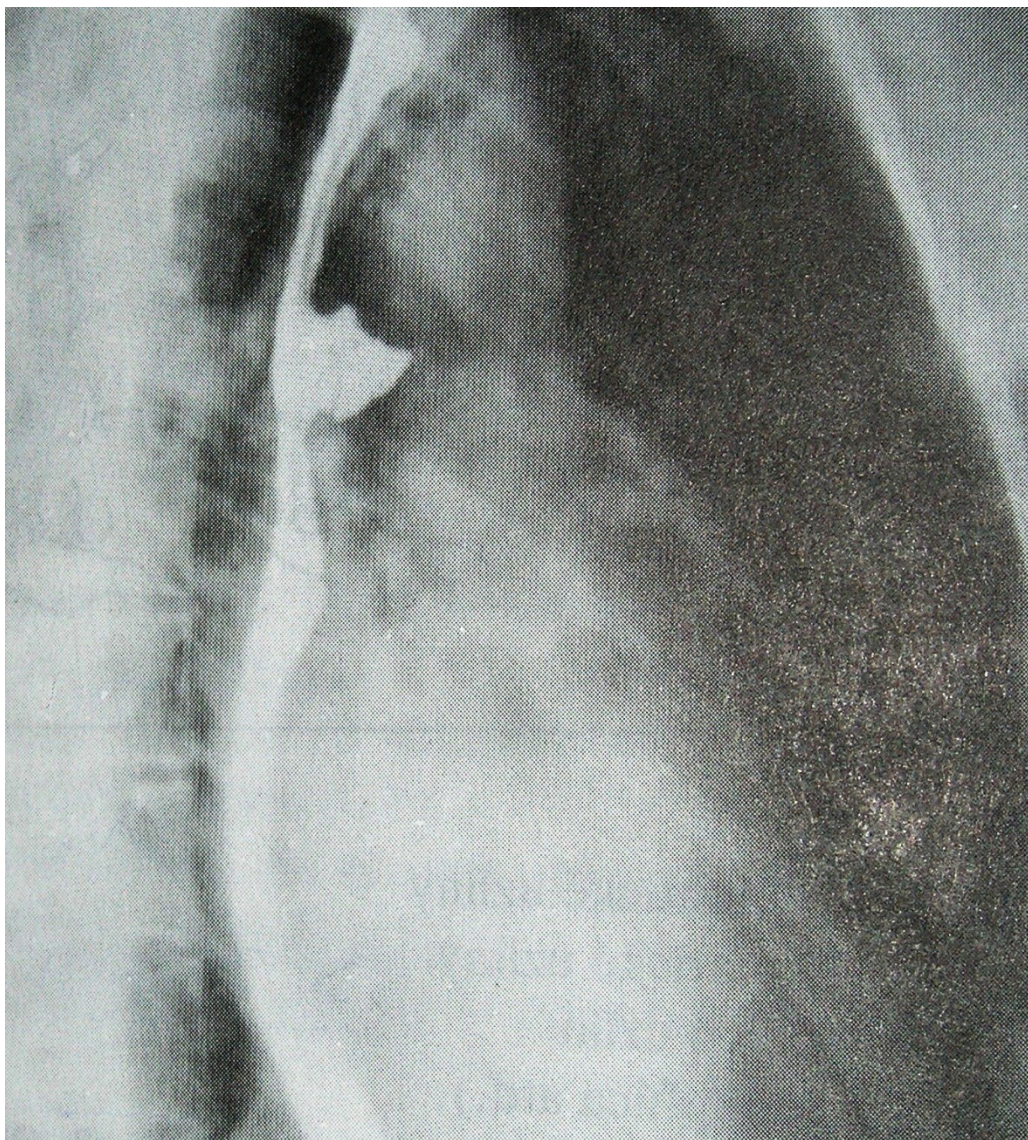
Endoskopie: flexibilní x rigidní, biopsie, souhyb s okolím, extrakce cizích těles, ošetření jícnových varixů, mukosektomie, ...

PET, PET - CT

Manometrie: sledování funkce kardie, poruchy motility

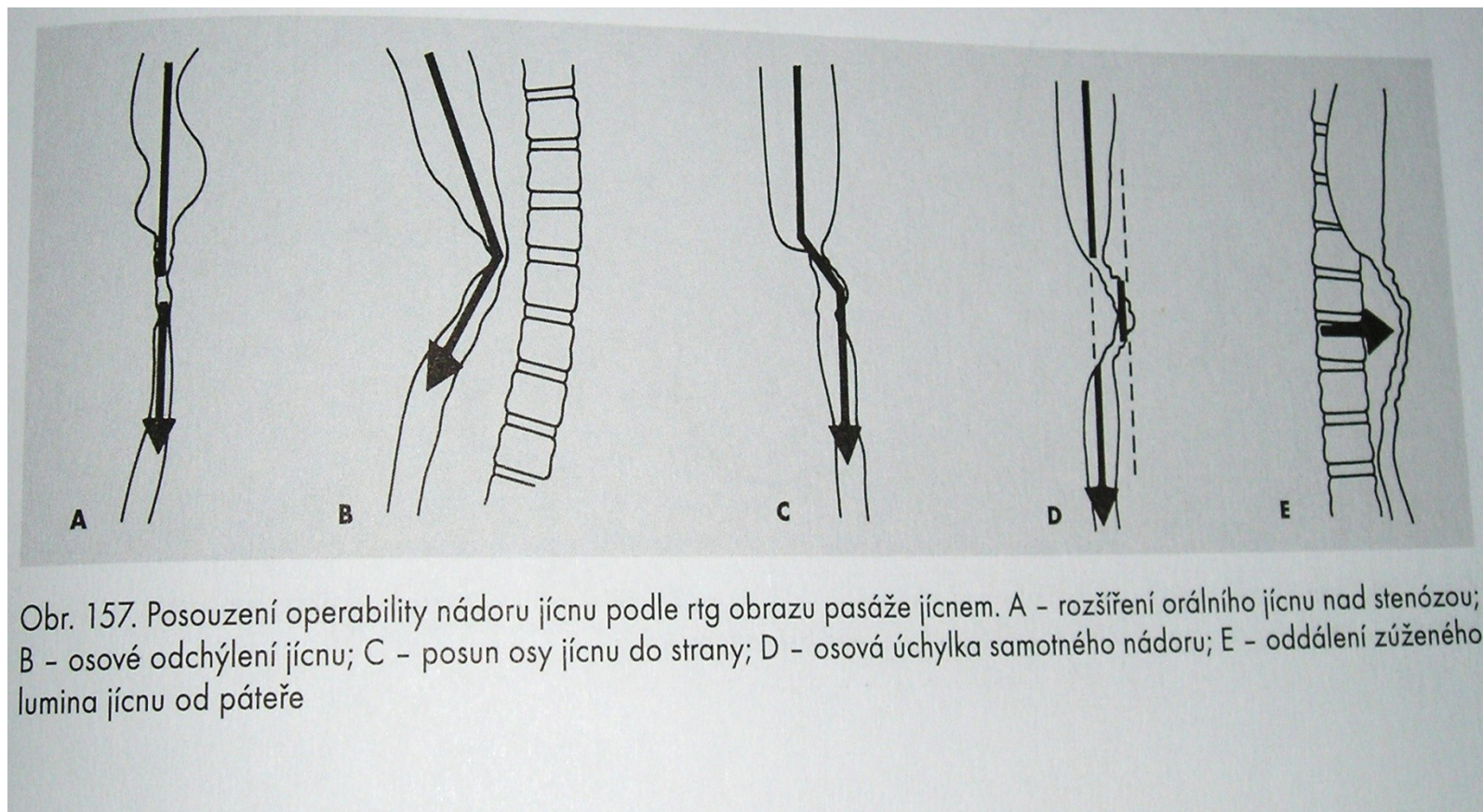
pH metrie: v jícnu a žaludku, při refluxu, kyselý x alkalický

Pasáž

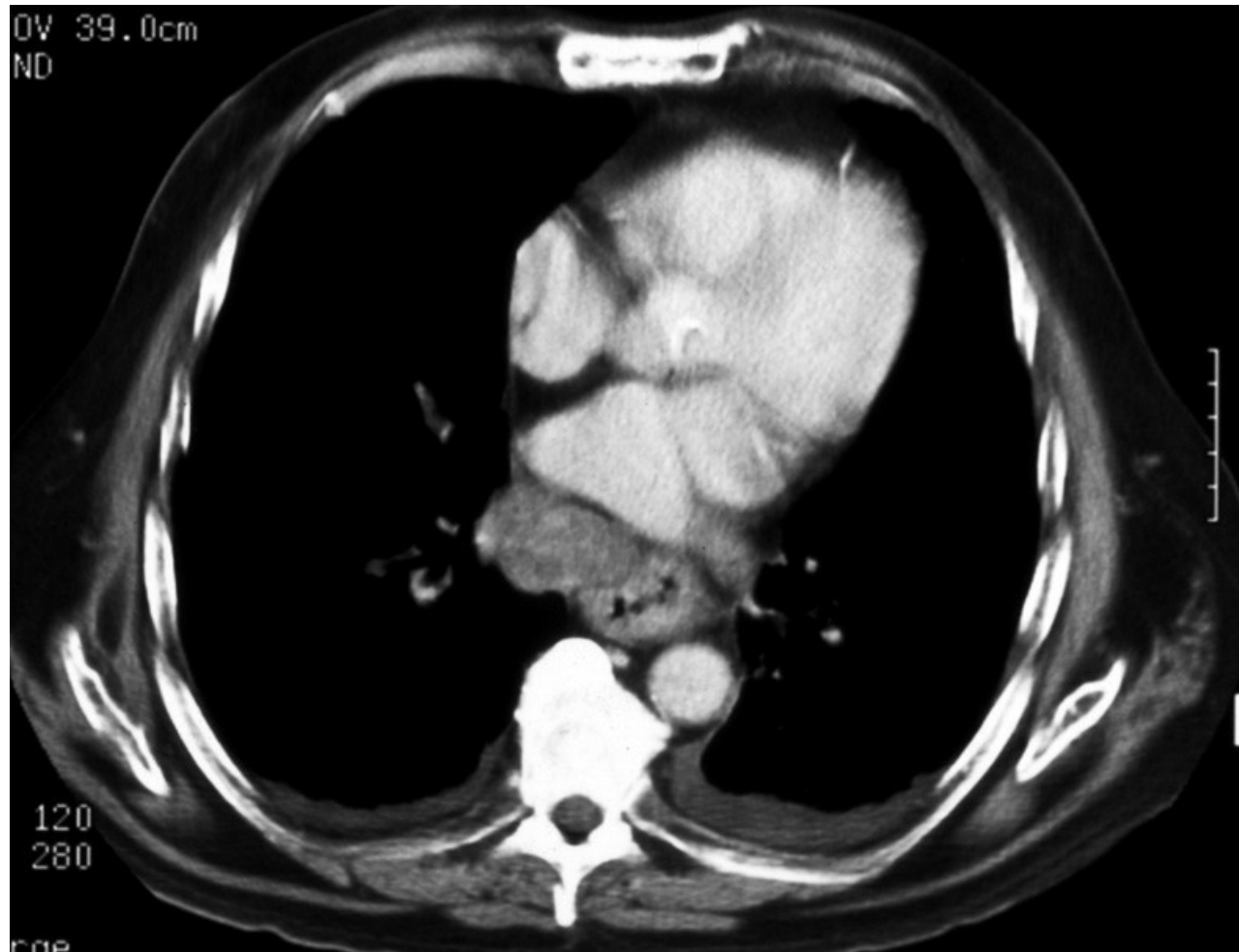

Rtg – pasáž, posouzení deformace jícnu

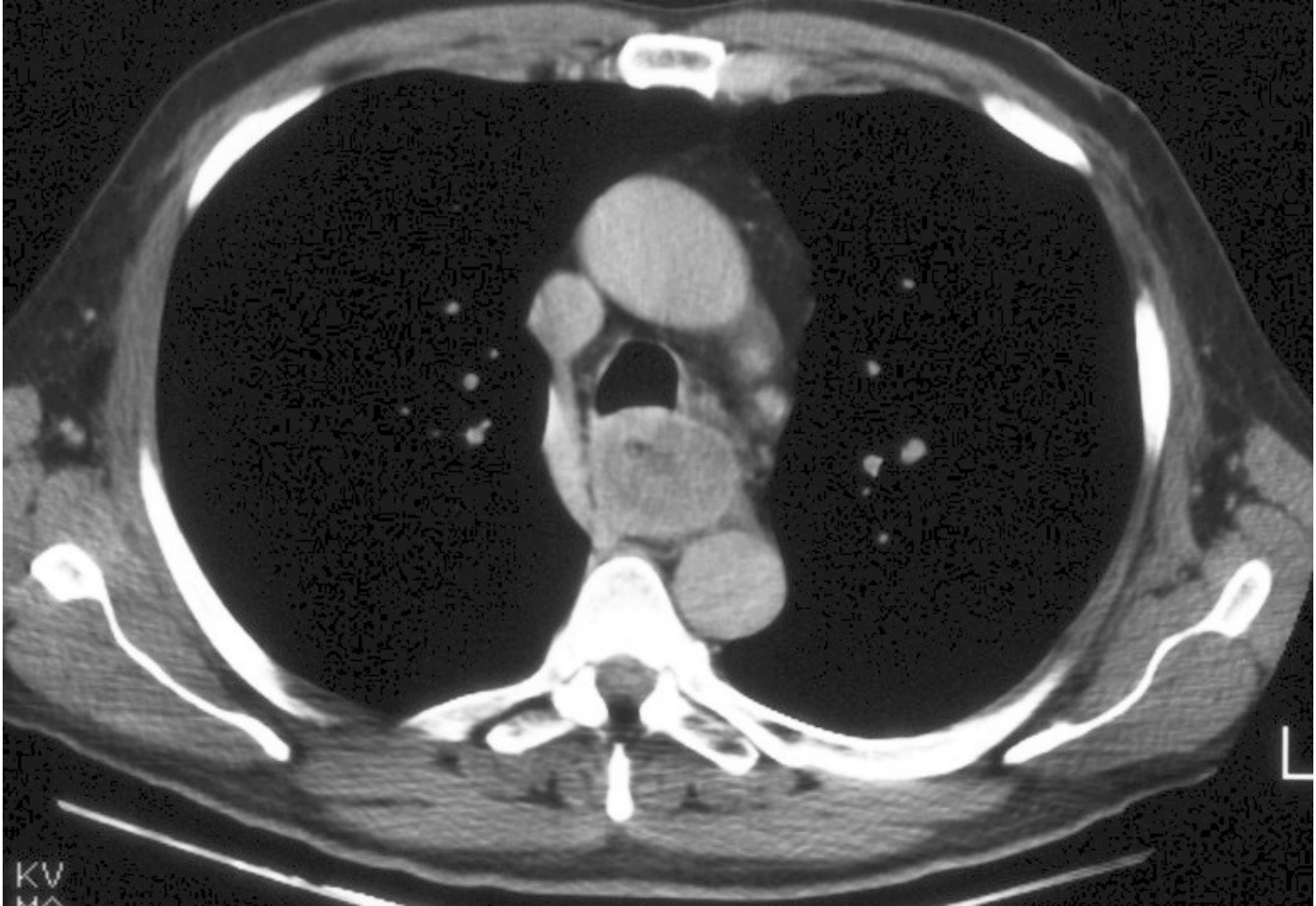
Obr. 157. Posouzení operability nádoru jícnu podle rtg obrazu pasáže jícnem. A - rozšíření orálního jícnu nad stenózou; B - osové odchýlení jícnu; C - posun osy jícnu do strany; D - osová úchylka samotného nádoru; E - oddálení zúženého lumina jícnu od páteře

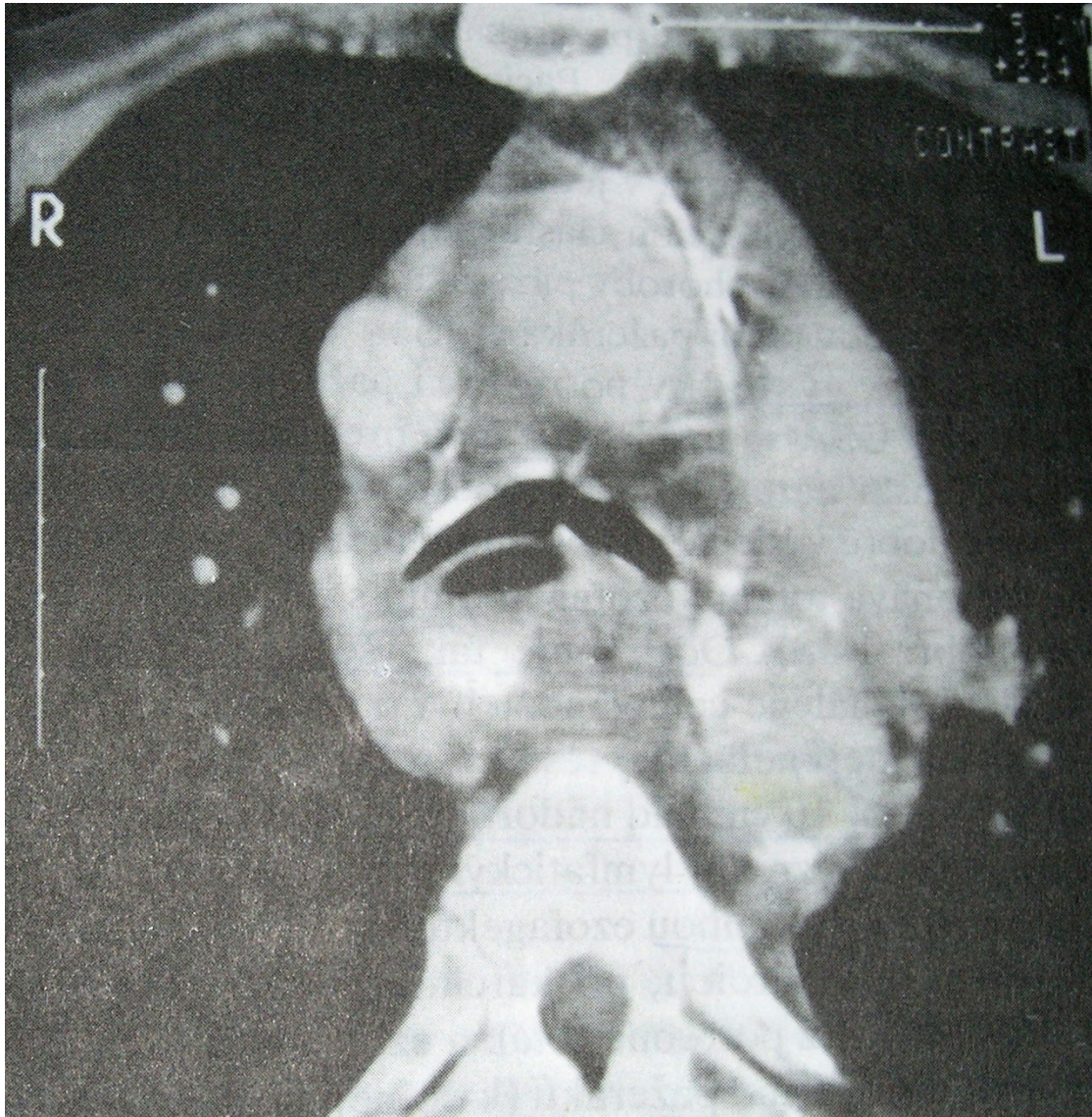
CT v.s. maligní lymfatický uzlina

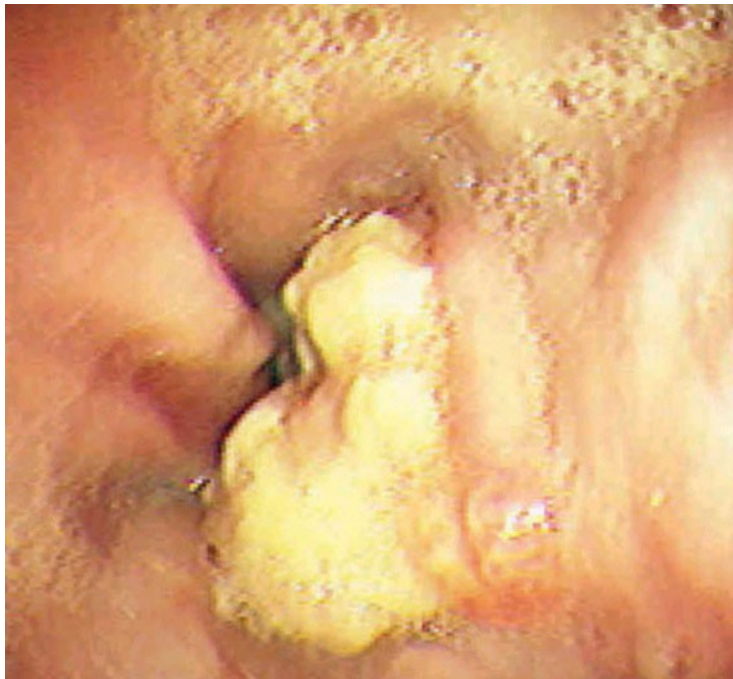
tumor hrudního jícnu

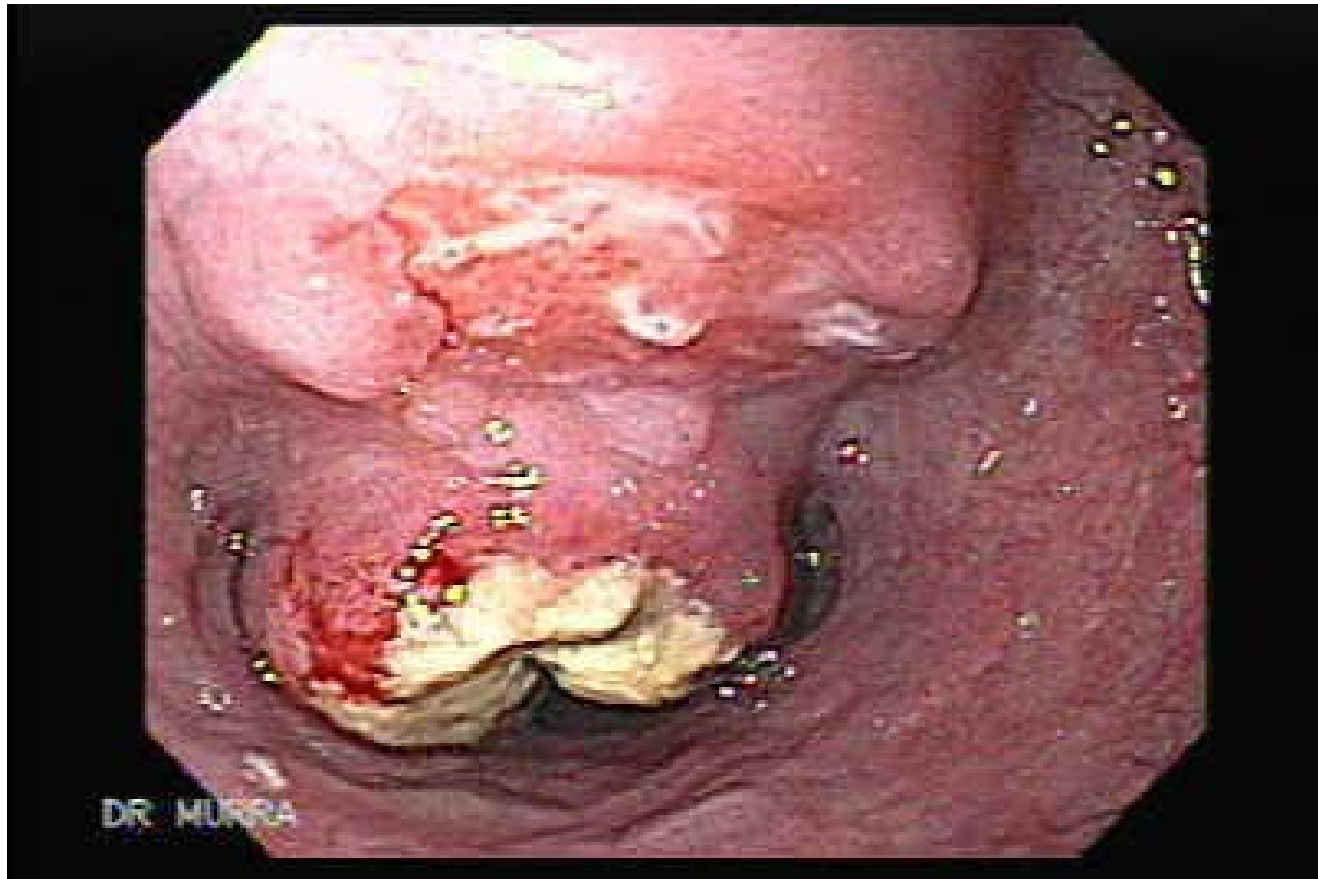

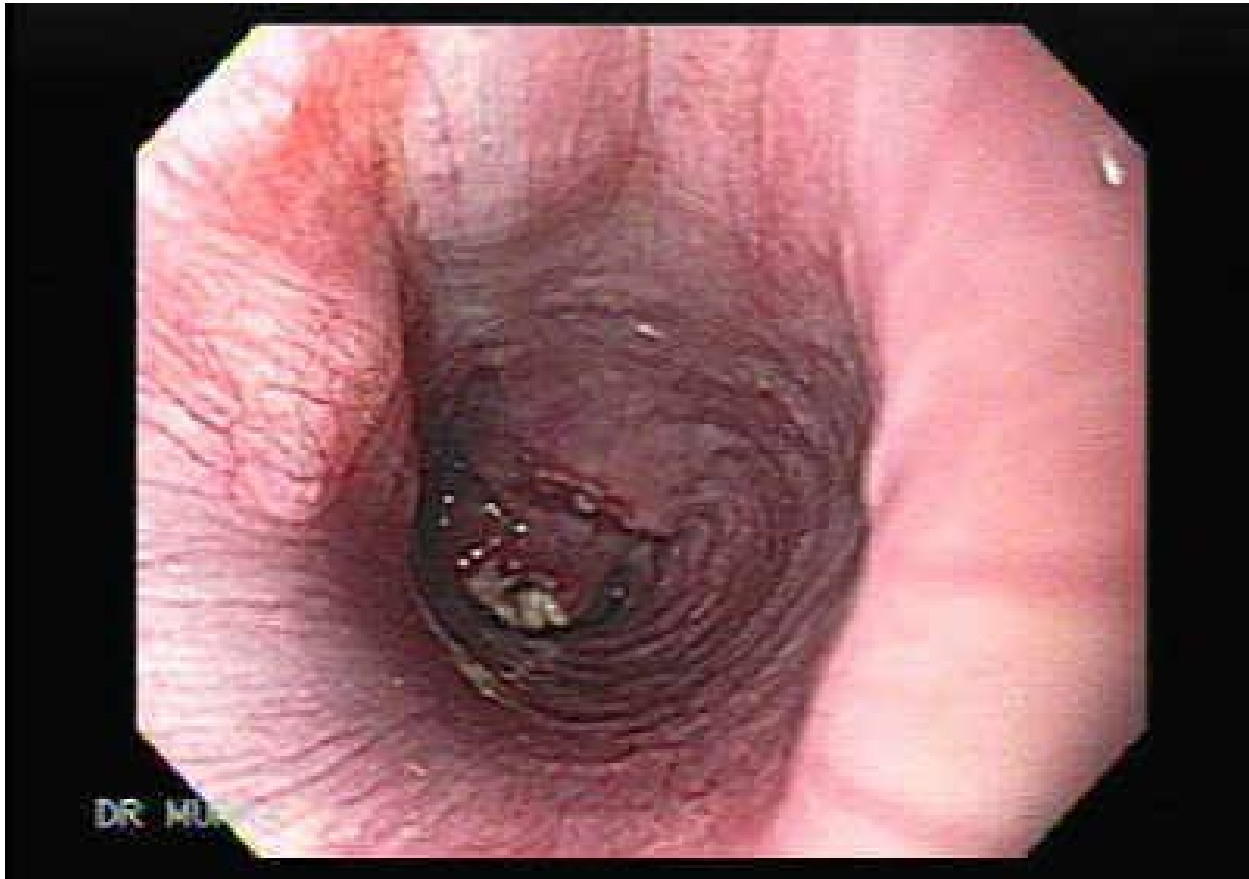
Fibroskopie

Karcinom

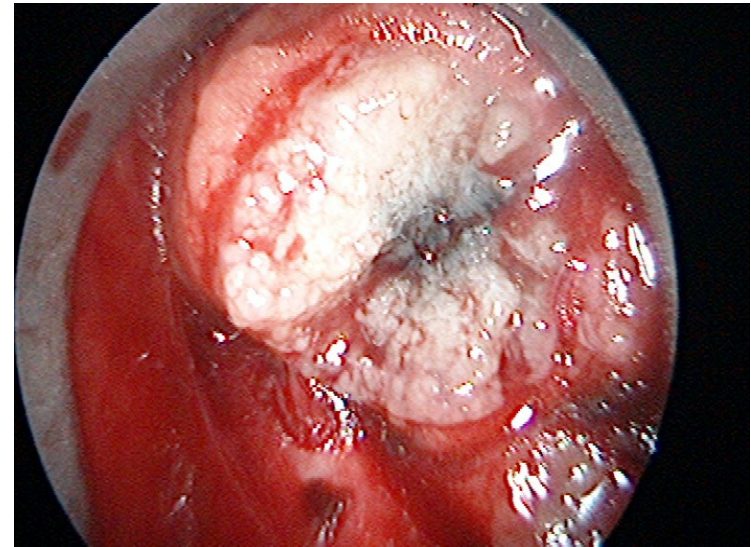
VATS – videoasistovaná torakoskopie

VMS - videomediastinoskopie

---

endoskop
ická
souprava
Olympus

symptomatologie

Název	Charakteristika
Dysfagie	porucha polykání s pocitem váznutí sousta bez bolesti; místo dysfagie lze často určit a podle toho rozlišujeme: horní (orofaryngeální) a dolní (jícnovou) dysfagii
Afagie	úplná nemožnost polykání
Odynofagie	bolestivá dysfagie
Paradoxní dysfagie	porucha polykání tekutin při volném polykání tuhých pokrmů
Globus hystericus	pocit cizího tělesa v krku, zvláště ve faryngu – buď trvalý, nebo provázející polykání, které není narušeno, často při polykání naprázdno
Pyróza neboli pálení žáhy	palčivý pocit (nikoli bolest) v epigastriu propagující se za sternem a někdy až do faryngu; jde o reakci na vniknutí dráždivých sekretů do jícnu
Bolest	charakterizovaná jako palčivá, řezavá, tupá či svíravá lokalizace: epigastrium, za sternem či na krku; častá je kombinace či směšování s pyrózou
Regurgitace	spontánní návrat žaludečního, resp. jícnového obsahu, nad zúžením do úst; na rozdíl od zvracení bez zvýšení intraabdominálního tlaku
Merycismus	volně dochází k návratu potravy do úst a přežvýkování a opětovnému polknutí s příjemným pocitem pro nemocného, který často příznak tají
Ruminace	obdobný proces, který však není ovládán vůlí, mezi oběma symptomy mohou být přechodné formy
Ructus	volné nebo mimovolné vyříhnutí spolykaného vzduchu ze žaludku či jícnu spojené s typickým zvukovým fenoménem

Základní patologické jednotky

Vrozené vady – striktura, stenóza, atrezie, ageneze, píštěle, cysty membrány, prstence

Divertikly – Zenkerův, epifrenický, parabronchiální

Achalázie – krikofaryngeální, ezofagokardiální

Refluxní choroba – ulcerace, Barretův jícn

Poleptání jícnu

Spontánní ruptura jícnu – Boerhaveho syndrom

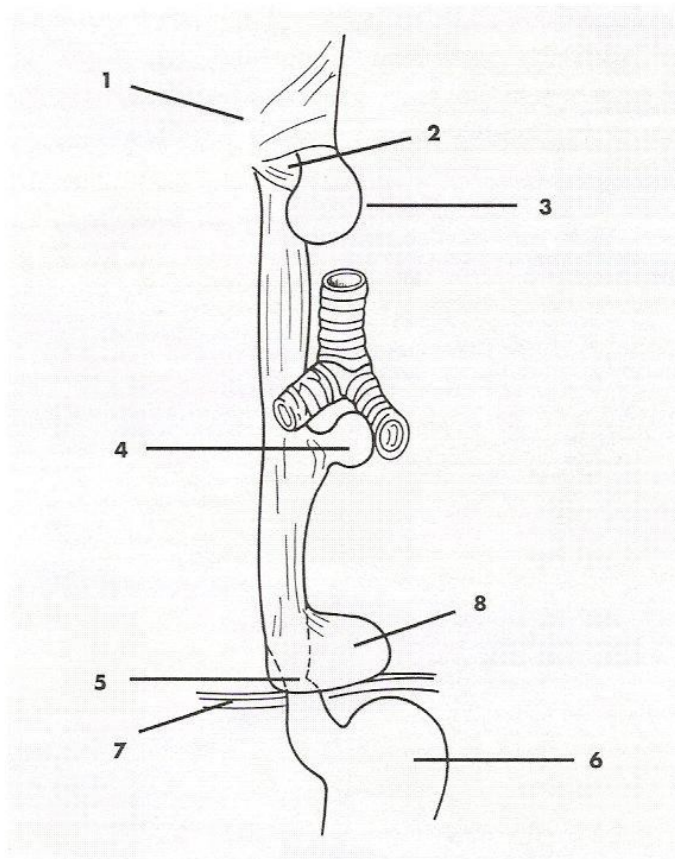
Iatrogenní ruptura

Syndrom Malory – Weiss

Jícnové varixy

Nádory – benigní, maligní

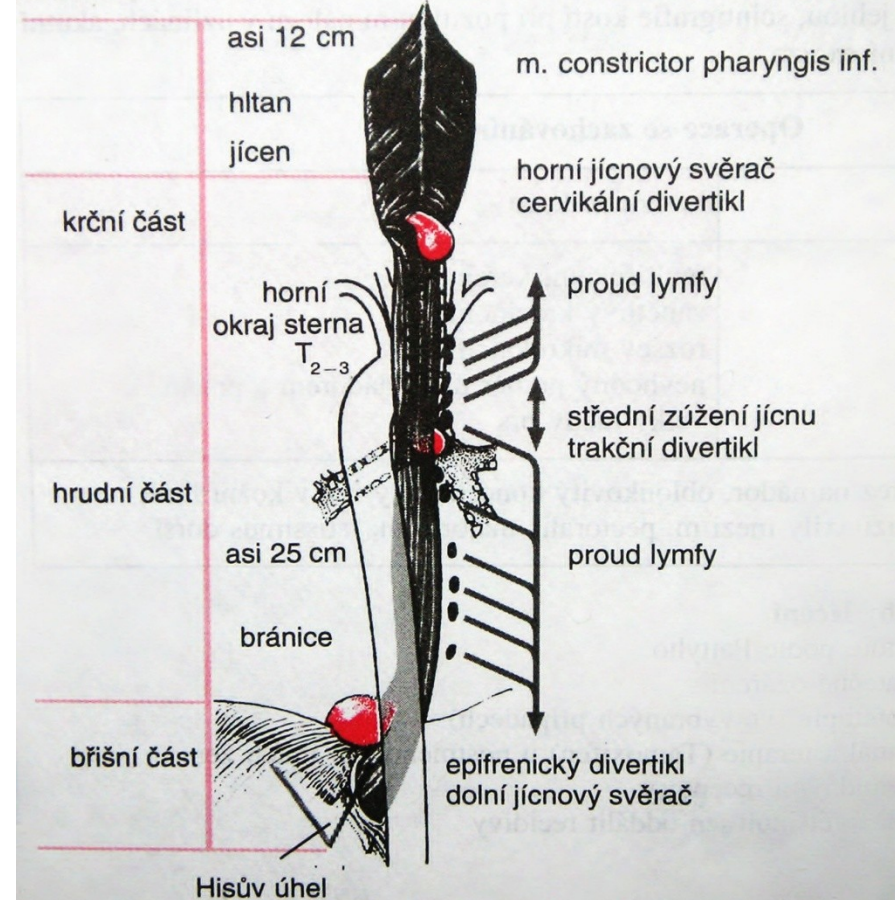
Divertikly

Typické formy a lokalizace divertiklů jícnu.
 1 - m. cricopharyngeus; 2 - horní svěrač; 3 - Zenkerův divertikl; 4 - hrudní divertikl; 5 - dolní svěrač; 6 - žaludek;
 7 - bránice; 8 - epifanální divertikl

JÍCEN I

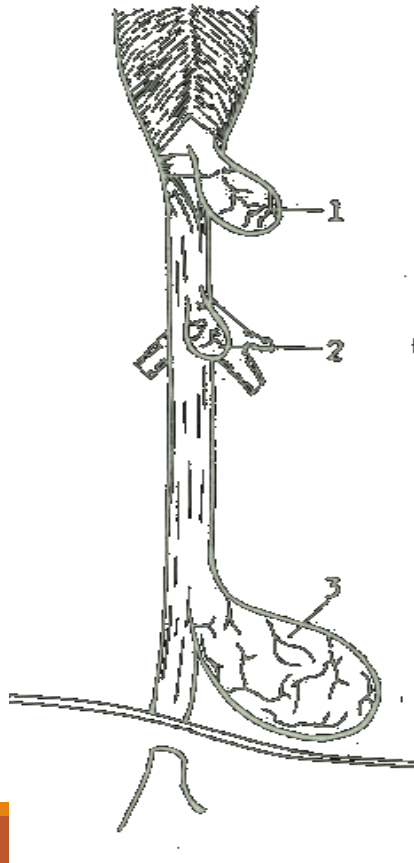
zubní oblouk

Divertikly

Pravé – stěna obsahuje všechny vrstvy

Nepravé – stěnu tvoří prolabující sliznice

Zenkerův divertikl
krikofaryngeální
achalazie

Parabronchiální
Rokytanského

Epifrenický

Chirurgie divertikulů

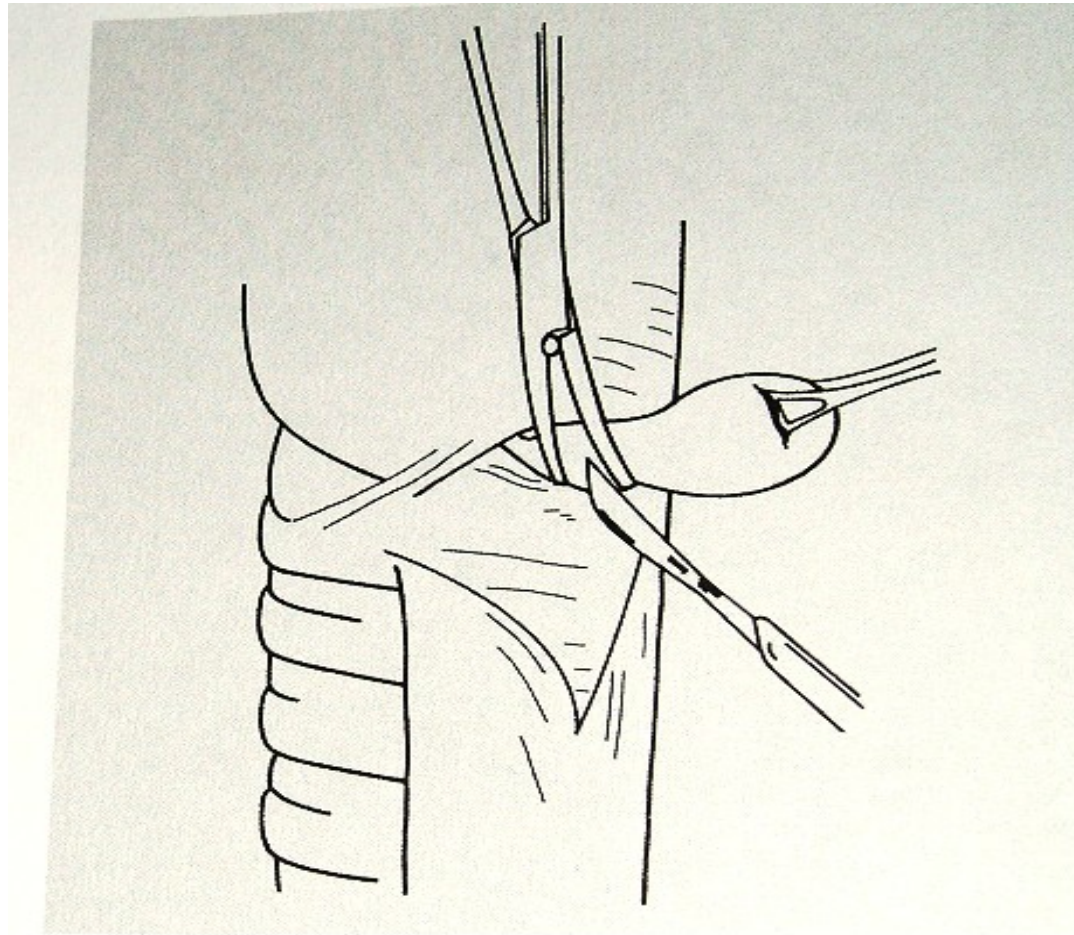
lokalizace

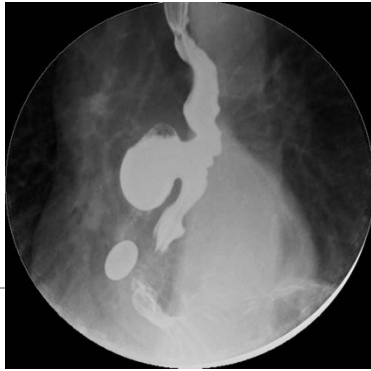
izolace

resekce (dnes stapler)

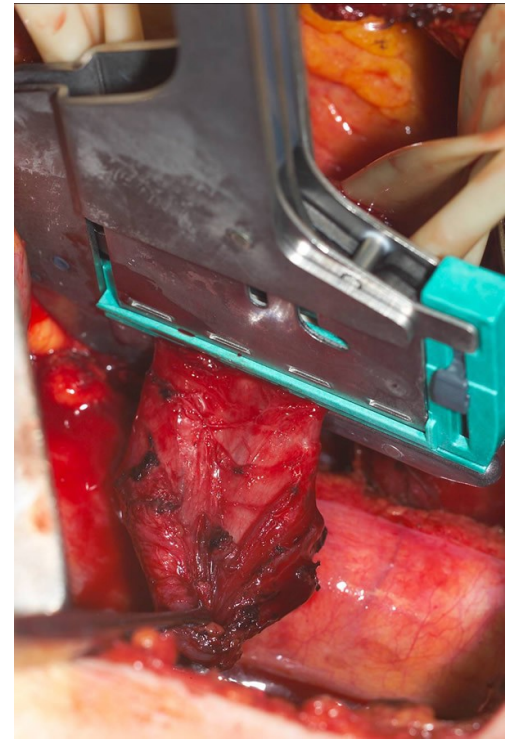
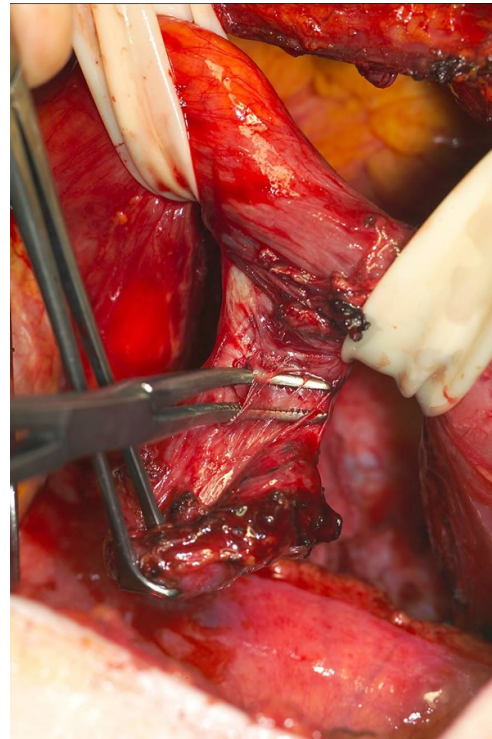
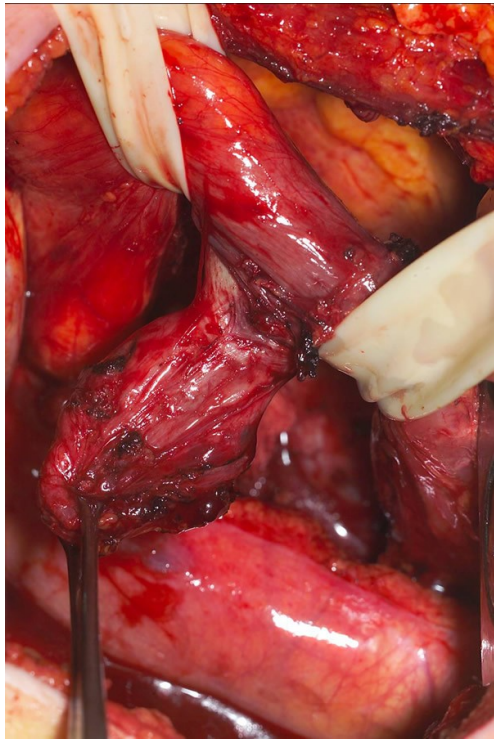
překrytí linie , krčku

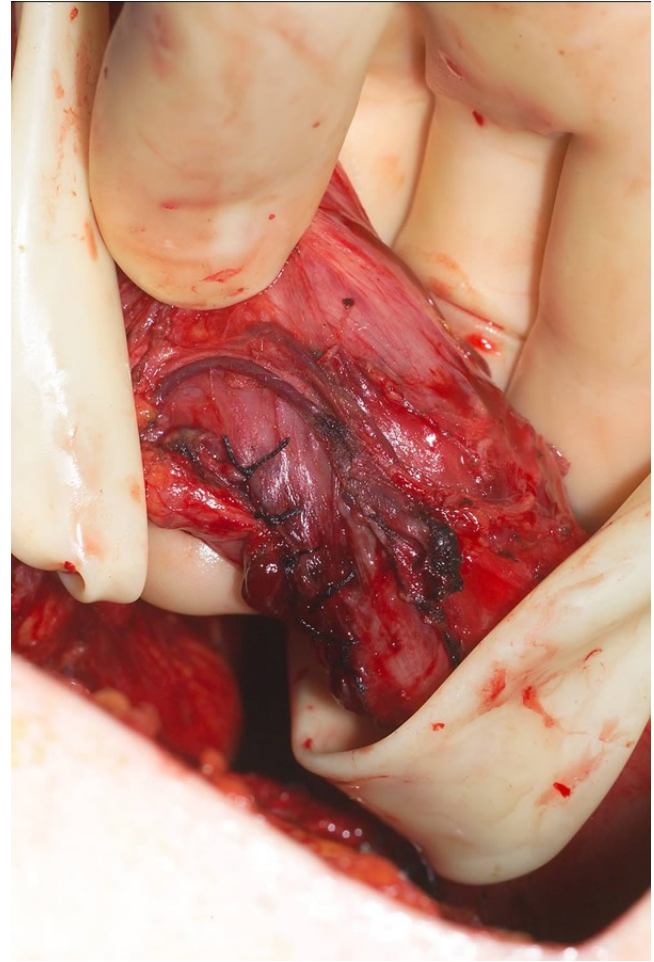
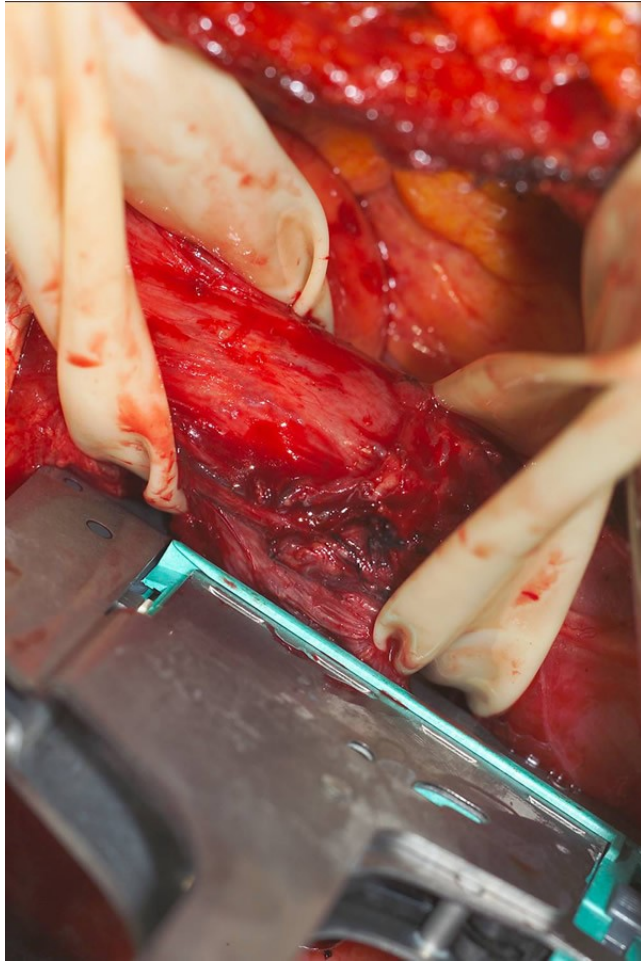
Krikofaryngeální myotomie

Resekce divertiklu

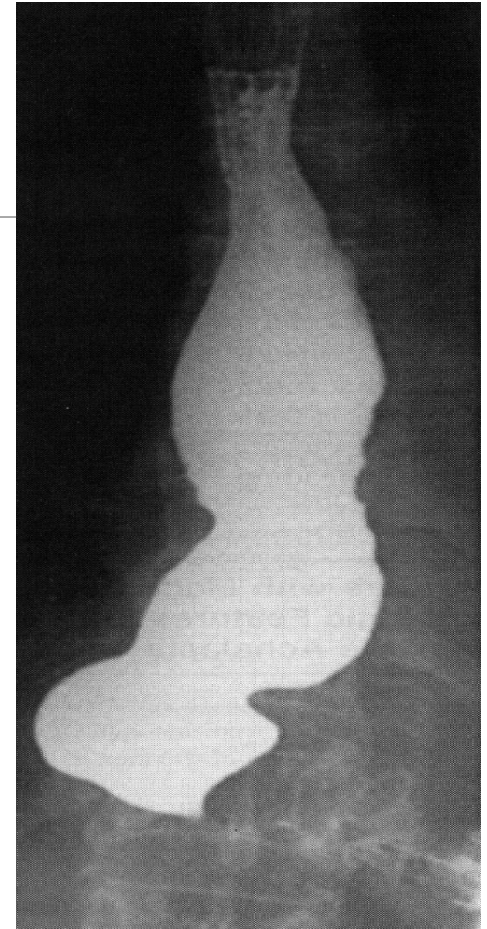

Achalázie

- postižení nervové pleteně
- predilekčně distální jícn
- trvalý hypertonus
- Tři stádia:
  - a)Kompenzované
  - b)Dekompenzované
  - c)Dilatace s prodloužením jícnu

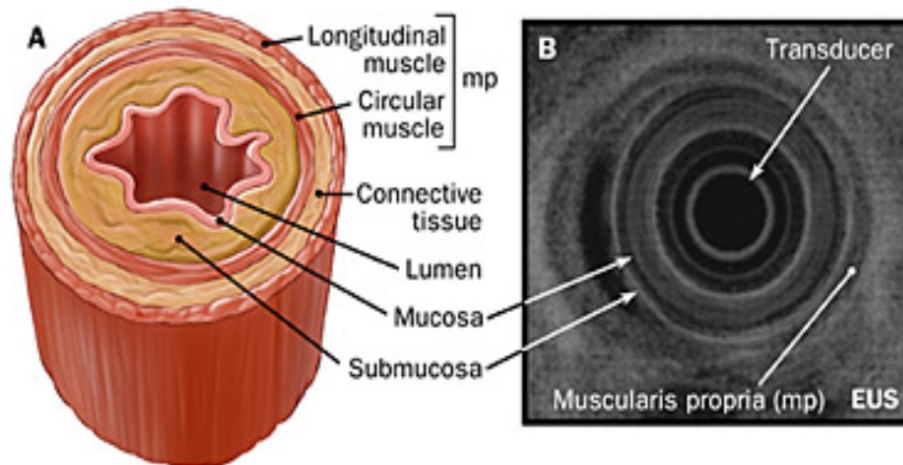
Diagnostika achalázie

Manometrie

EUS – Endoskopická ultrasonografie

Pasáž

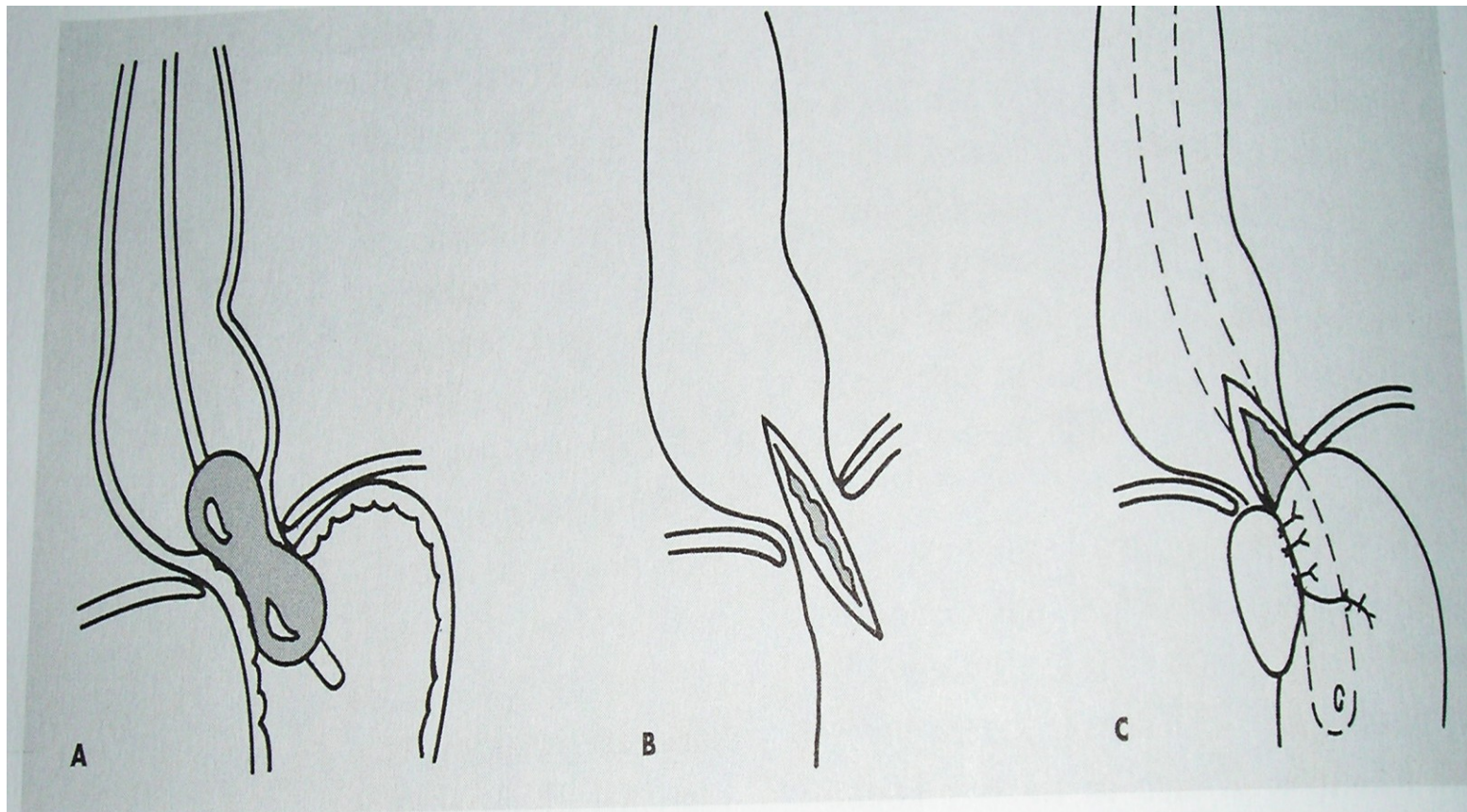
GFS

Léčba achalázie

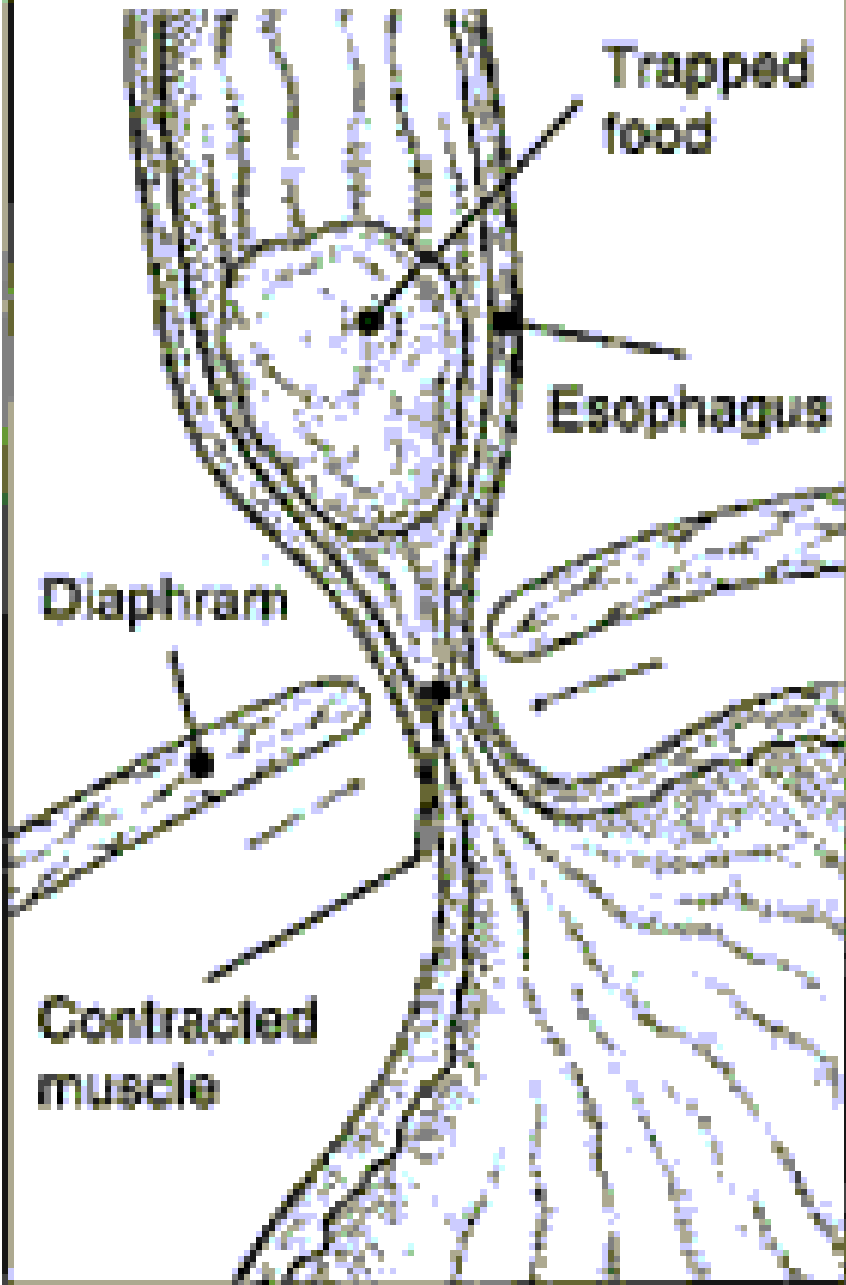

- 1) dilatace – možnost mikroruptury a následného hojení jizvou – restenosa
- 2) aplikace botulotoxinu
- 3) myotomie – otevřená x laparoskopická
- 4) myotomie s fundoplikací

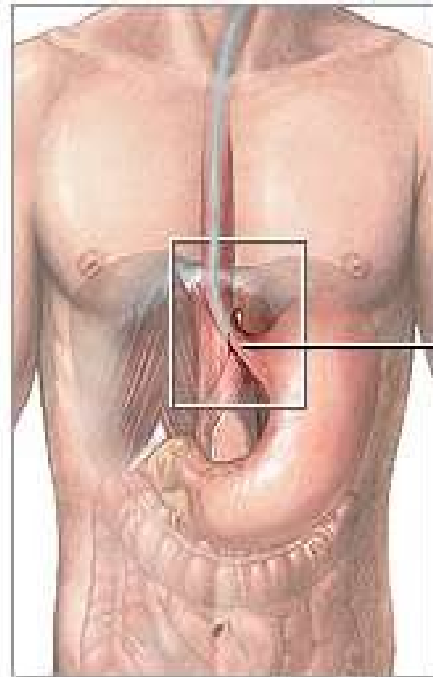
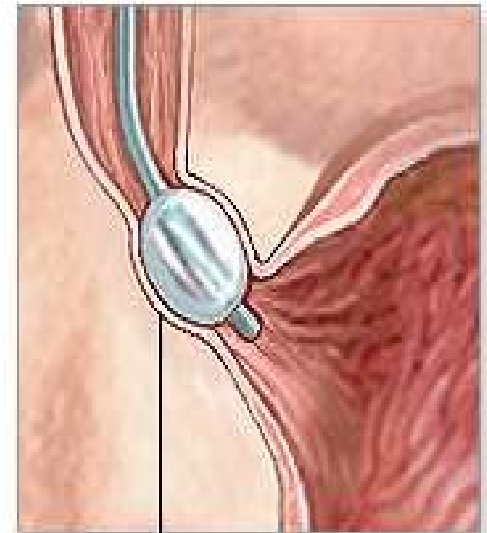

Obr. 152. Způsoby léčení ezofagokardiální achalázie. A - dilatace jícnu balónkovou sondou; B - extramukózní Helicomyotomie; C - myotomie s fundoplikací

Achalasia

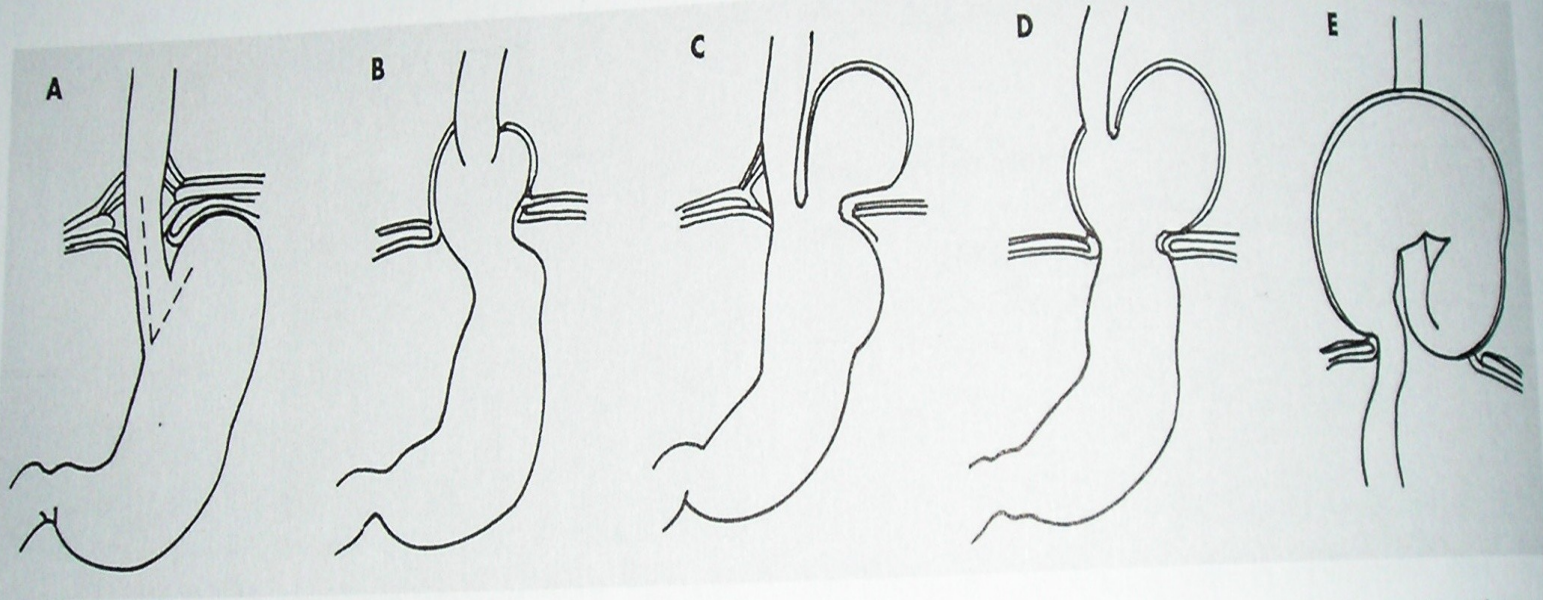

Balloon dilation of the lower esophageal sphincter

Lower esophageal sphincter

Hiátová hernie

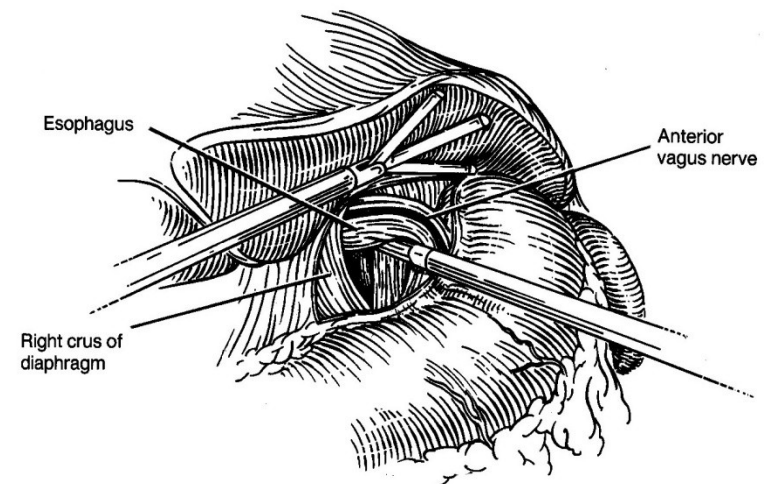
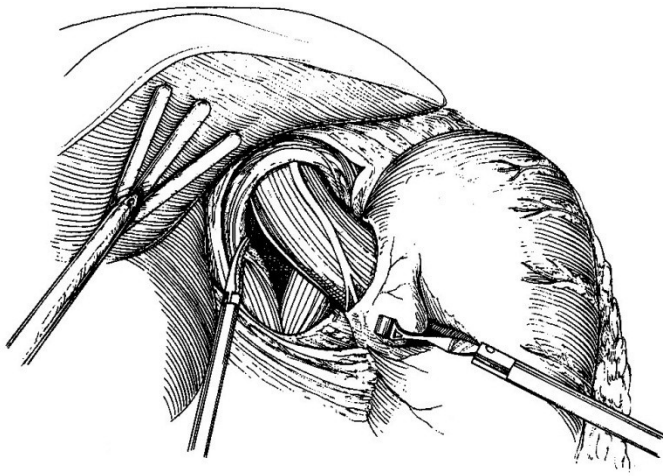
Obr. 146. Hiátové hernie. A - normální stav; B - skluzná hiátová hernie; C - paraezofageální hernie; D - smíšená hernie; E - up-side-down stomach

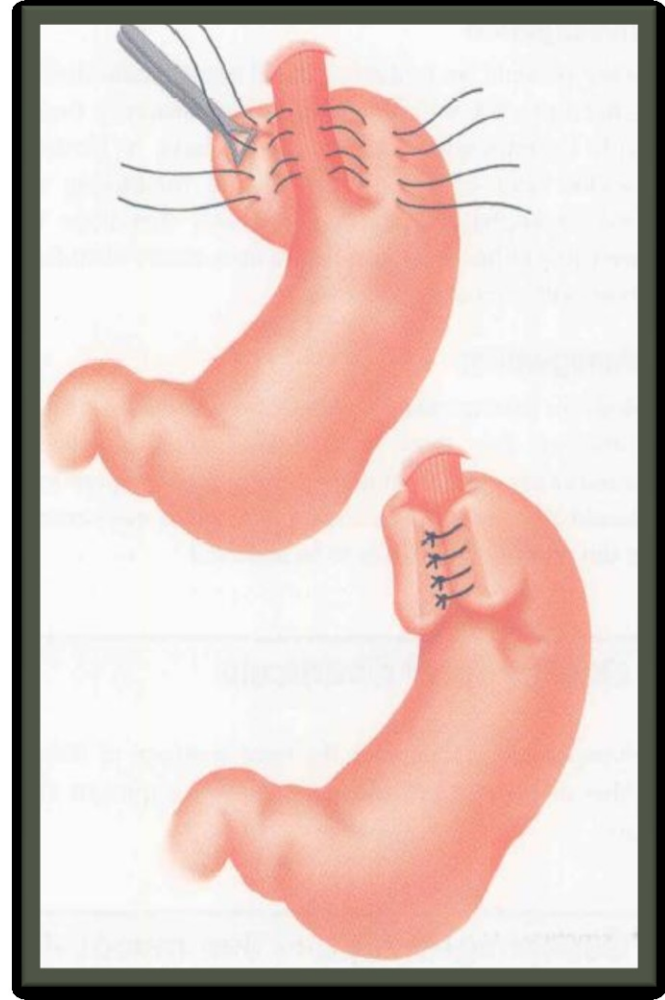
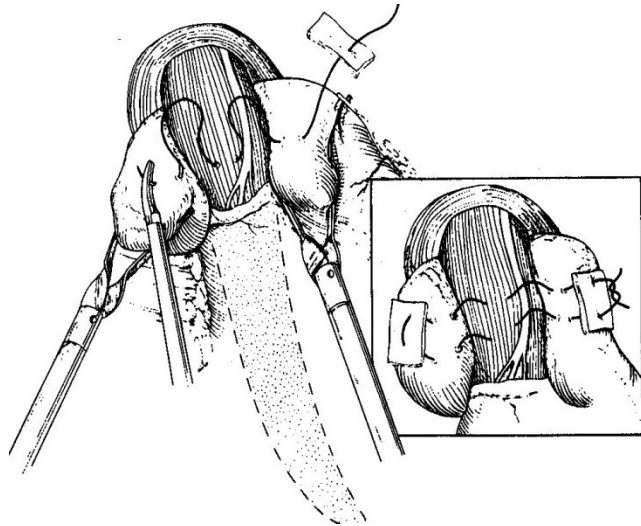
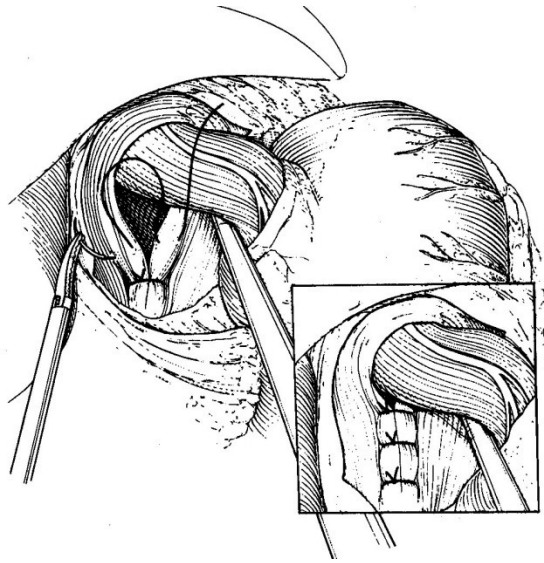
Léčba hiátové kýly

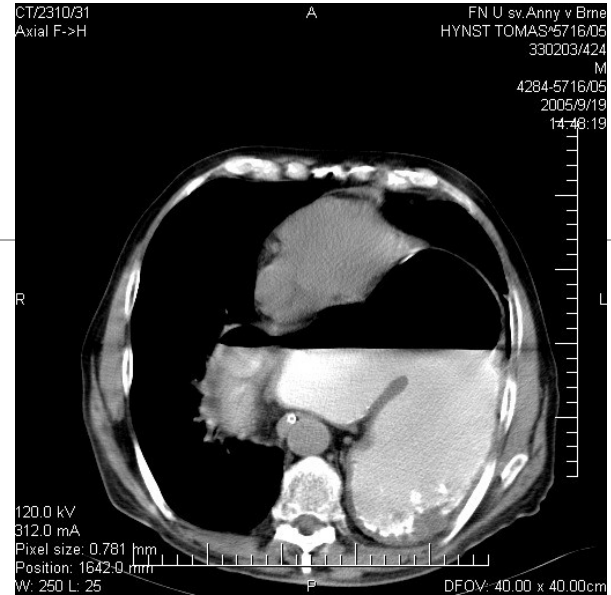
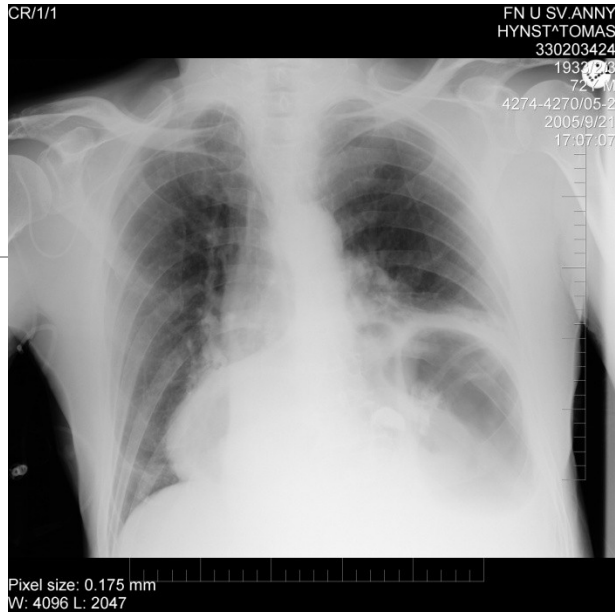
Laparoskopická x otevřená– Nissen Rossetti,
Toupet

Torakotomie - Belsey

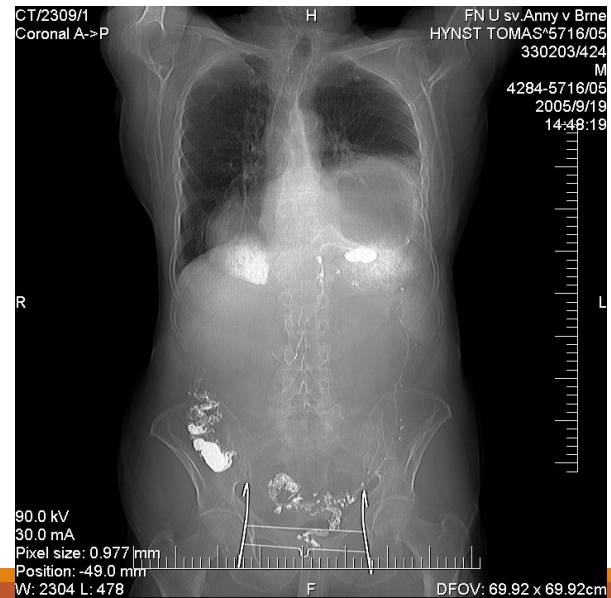

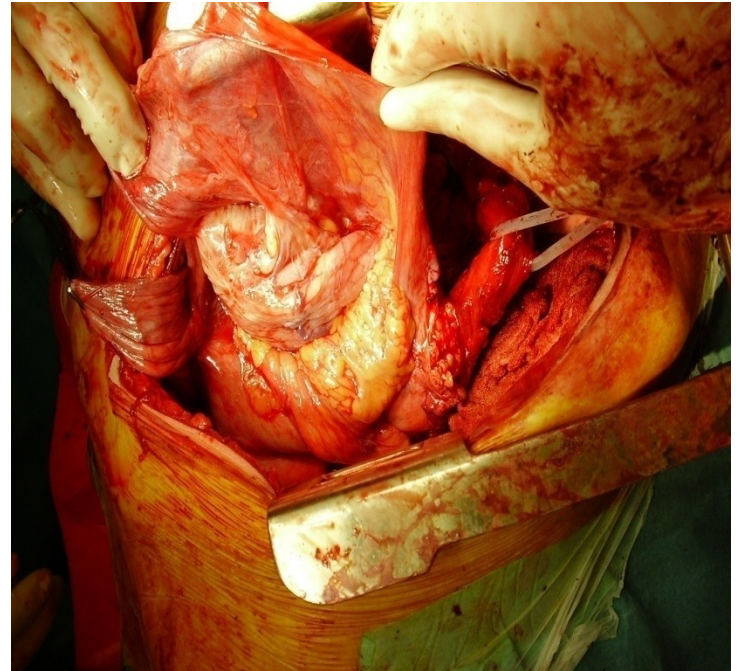
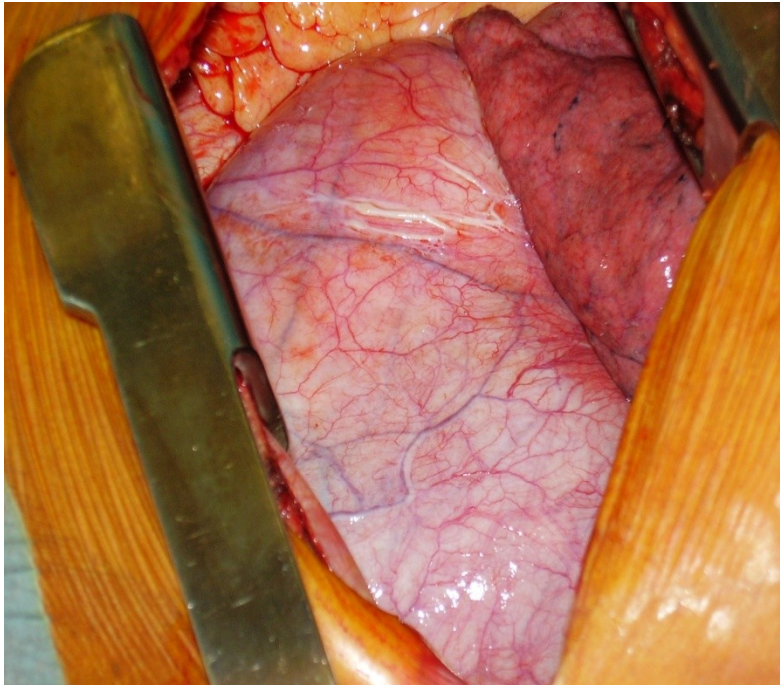

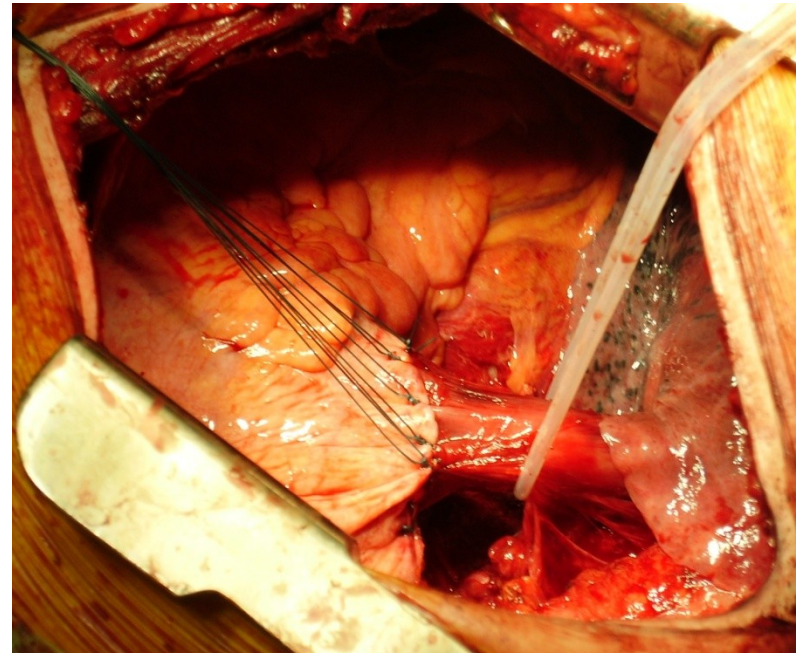
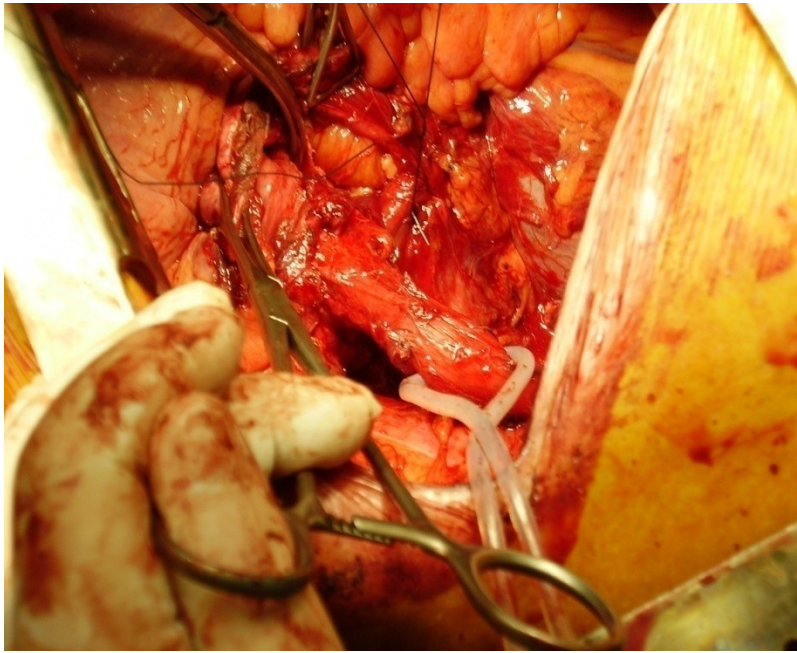
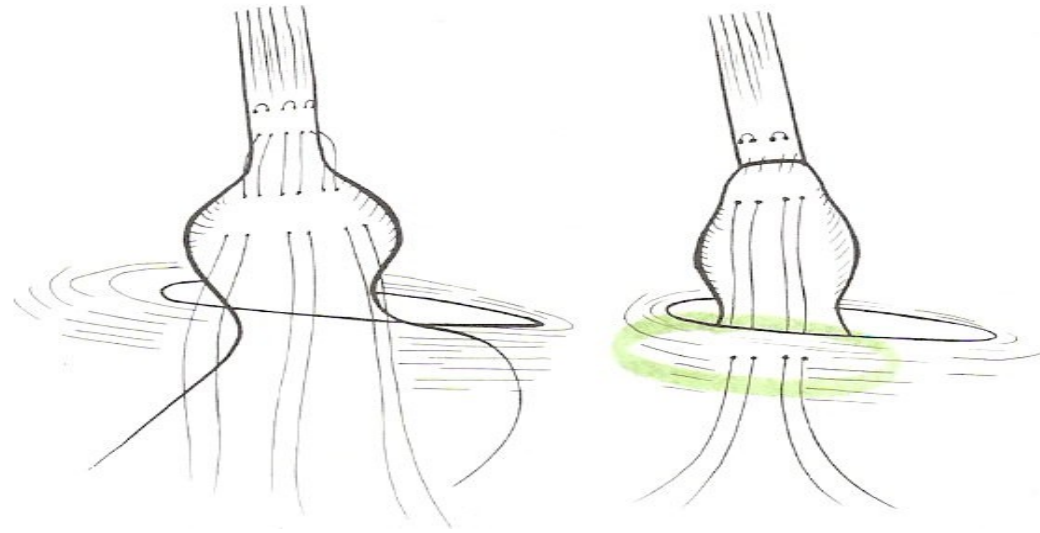
Up-side down
stomach

Belsyho operace

Ruptury jícnu

Traumatické x spontánní

Etiologie :

Silné zvracení – ethylismus - **Boerhaveho syndrom**

Kašel – astma,

Vysoký nitrobřišní tlak- zvedání břemene, obštipace, porod

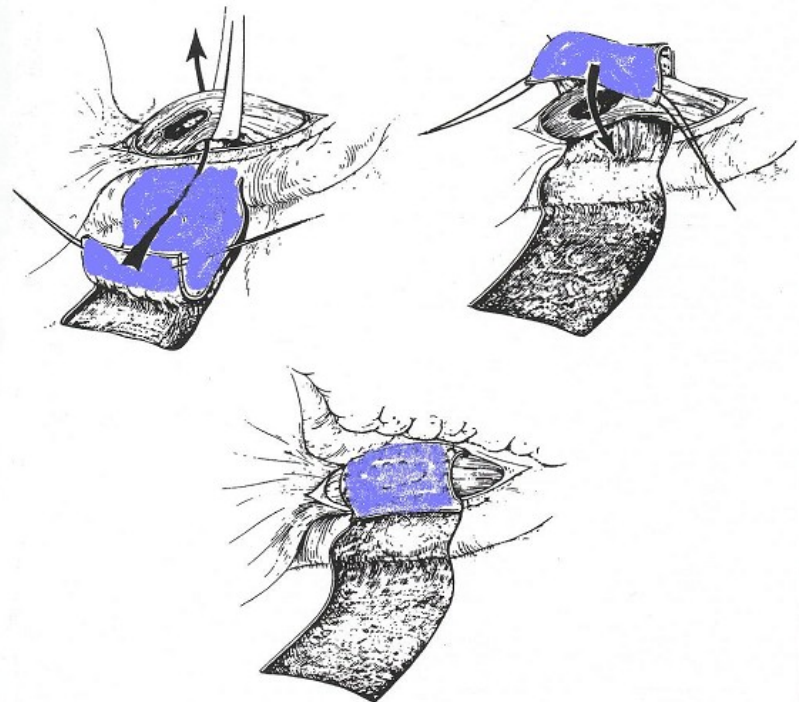
Iatrogenní – při GFS

Příznaky: bolesti na hrudi, hemateméza, podkožní emfyzém, teploty, známky sepse

CAVE: může imitovat infarkt myokardu

Terapie: do 12 hodin primární sutura

Později : drenáž, stent, náhrada jícnu

Nádory:

Benigní – mesenchymové, epitelové, cysty

maligní – *sarkom, lymfom, ... jsou vzácné*

Karcinom – Spinocelulární , adenokarcinom,

T1 - submukóza

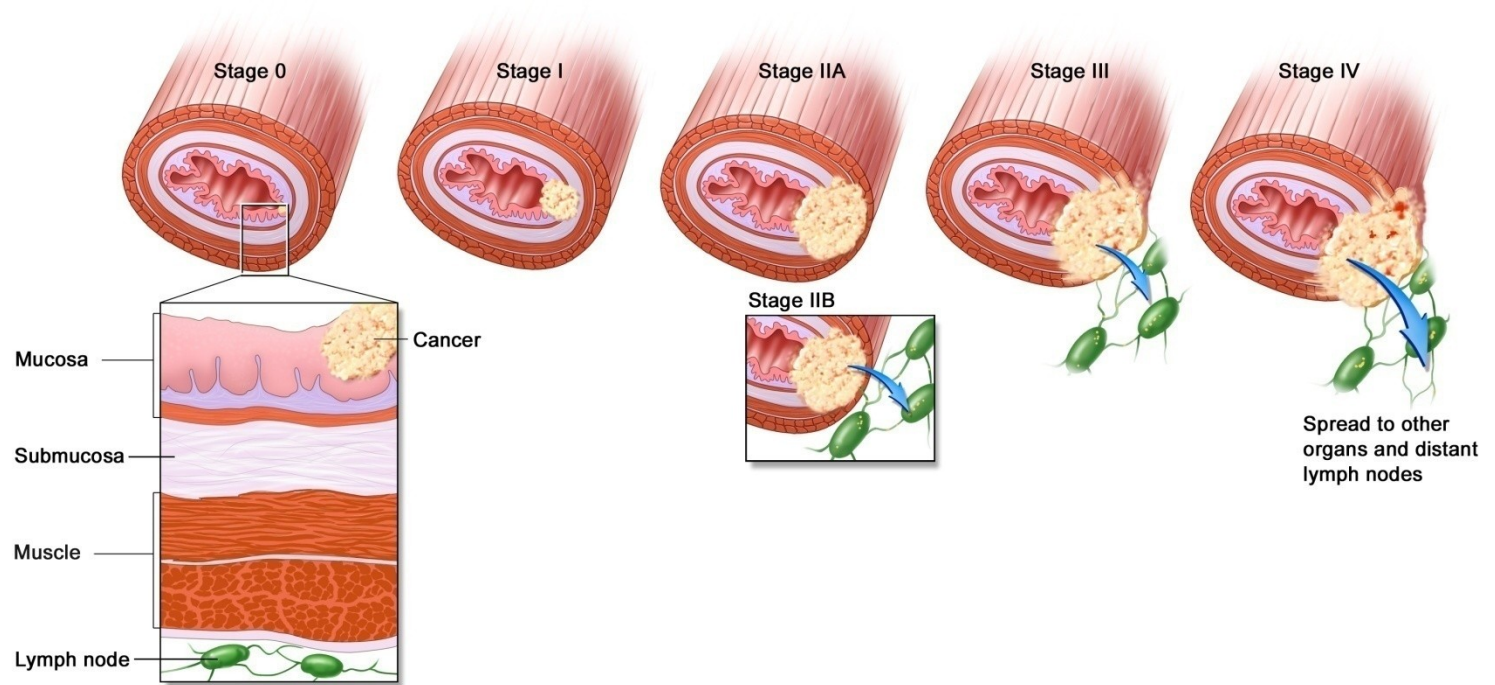
T2 - svalovina

T3 - adventicie

T4 - okolí

Příznaky: poruchy polykání, dysfagie, váhový úbytek, zvracení

Stadia karcinomu jícnu

Terapie malignit

✘ *Chirurgická*

- ✘ radikální resekce
- ✘ paliativní resekce
- ✘ paliativní bypass
- ✘ pertubace, stent
- ✘ Výživná gastrostomie

✘ *Onkologická*

- ✘ Chemoterapie, radioterapie (neoadjuvantní, adjuvantní, kurativní, paliativní)

Karcinom jícnu

Preference subtotální esofagektomie

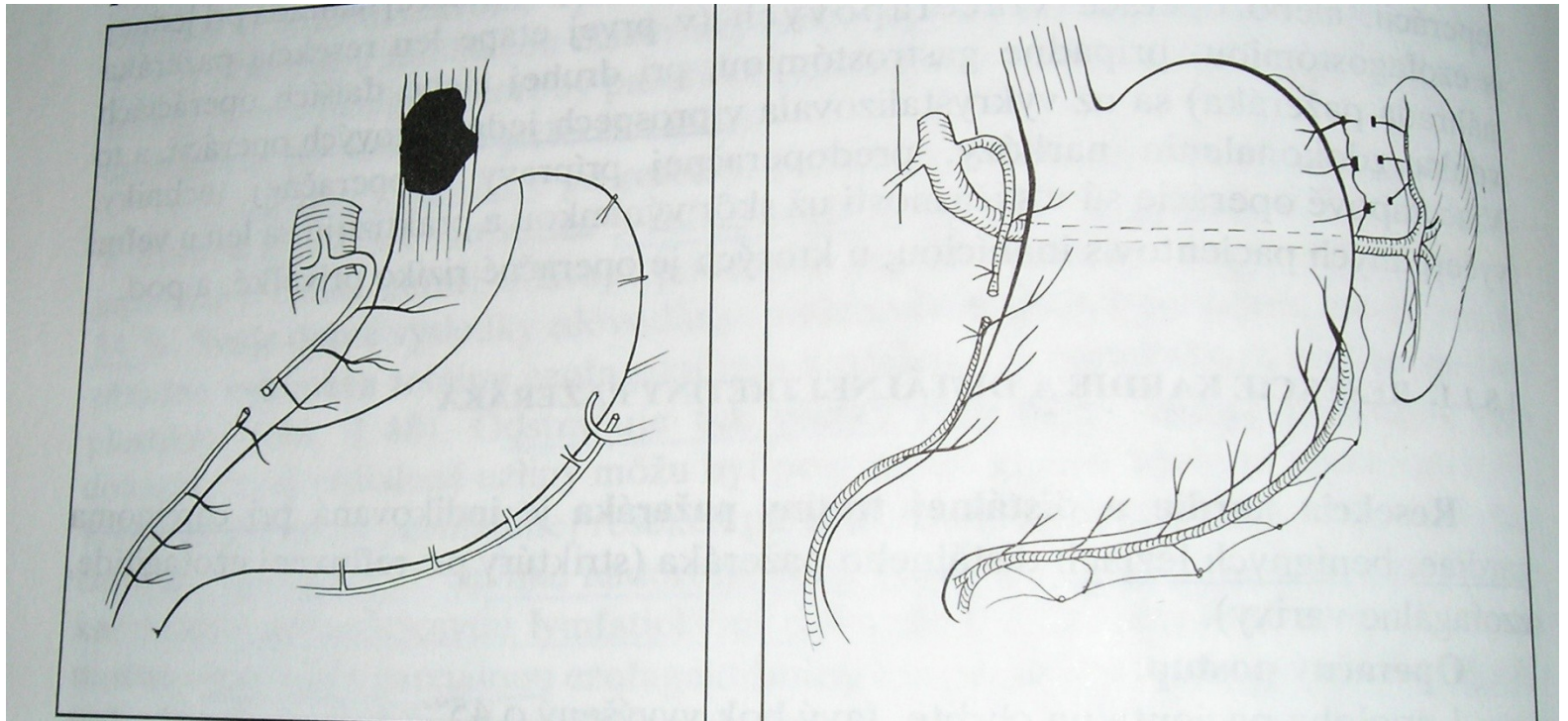
- podslizniční, longitudinální šíření
- lymfadenektomie abdominální, hrudní krční
- náhrada žaludkem
- náhrada tlustým střevem - koloplastika

Důkladná diagnostika (staging) (CT, PET,GFS, endosono)

- multimodální přístup (multioborová indikační komise)
- léčba kurativní x paliativní
- paliativní resekce, stent, PEG, výživná gastrostomie

Resekce jícnu s náhradou žaludkem

anatomie truncus coeliacus

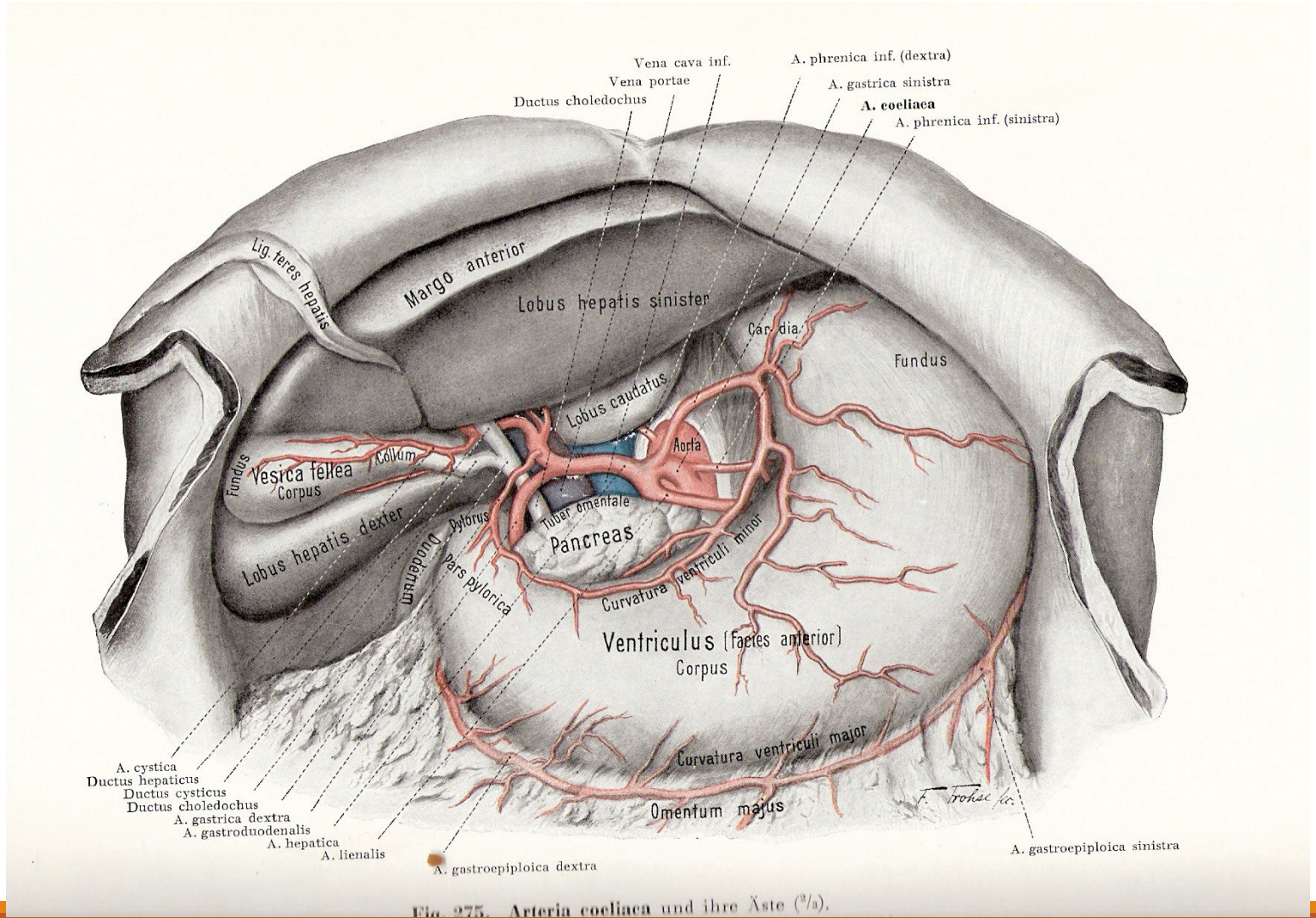
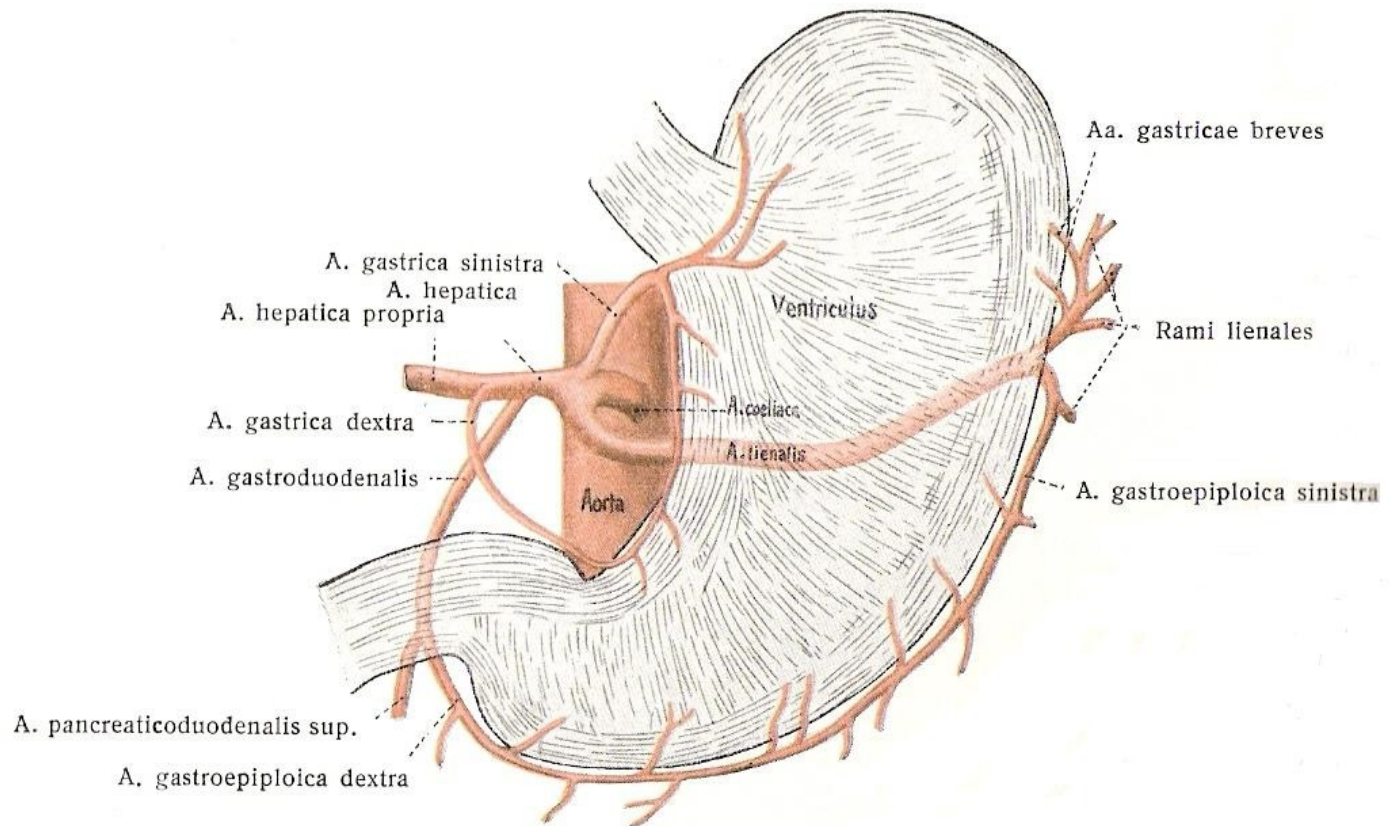
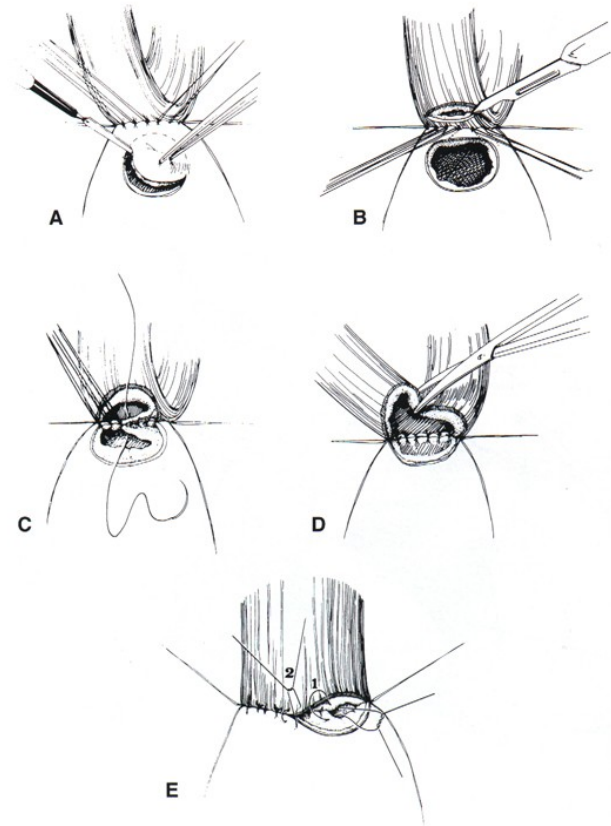
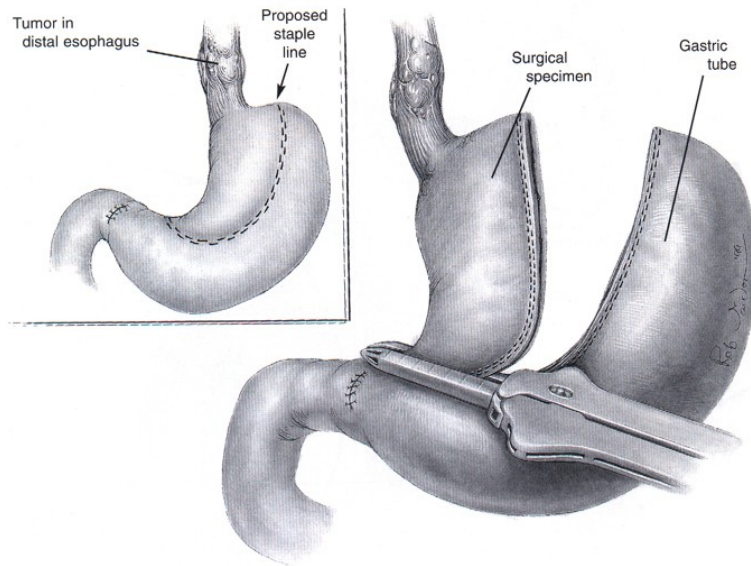

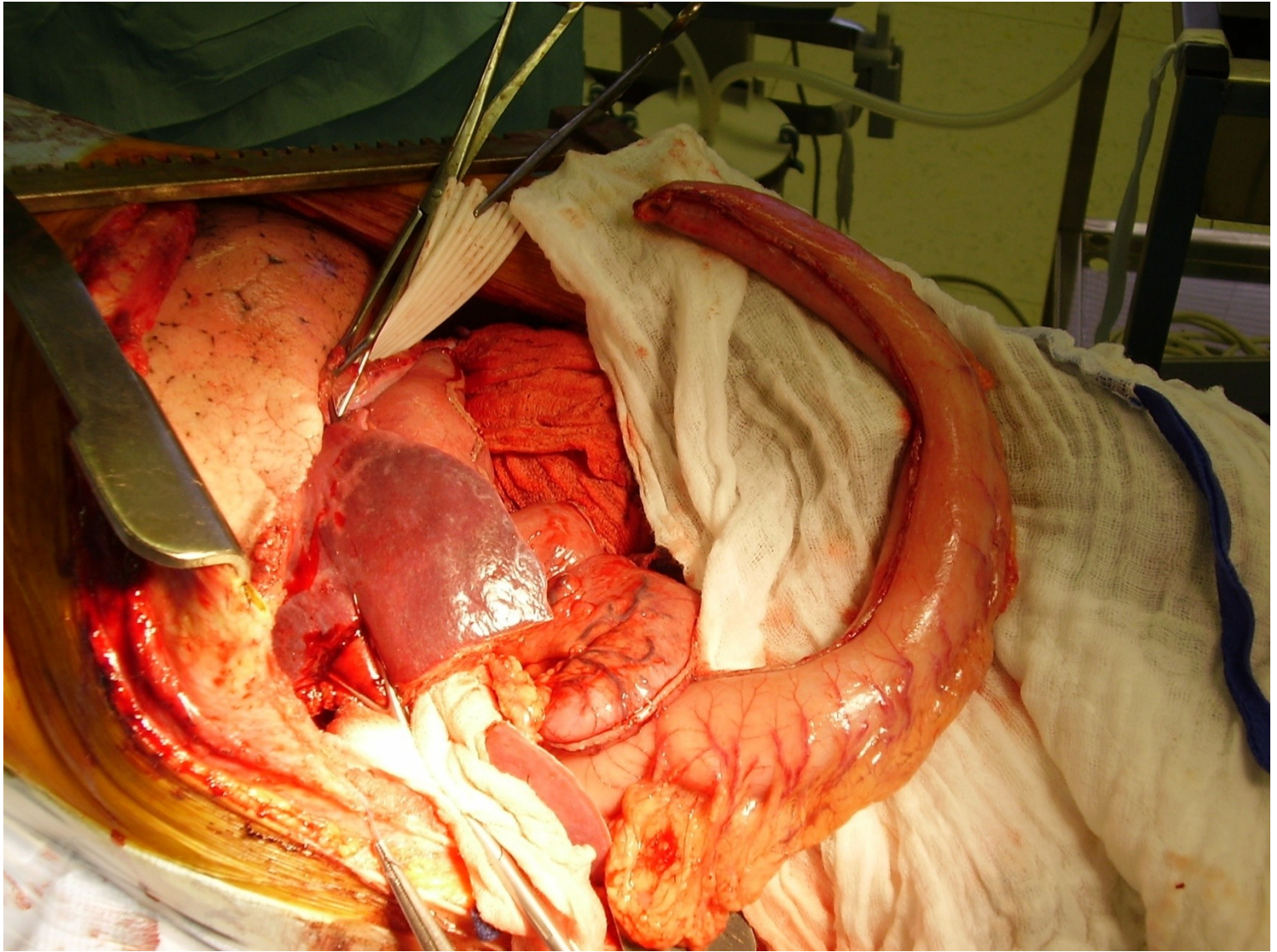
Fig. 275. Arteria coeliaca und ihre Äste (2/3).

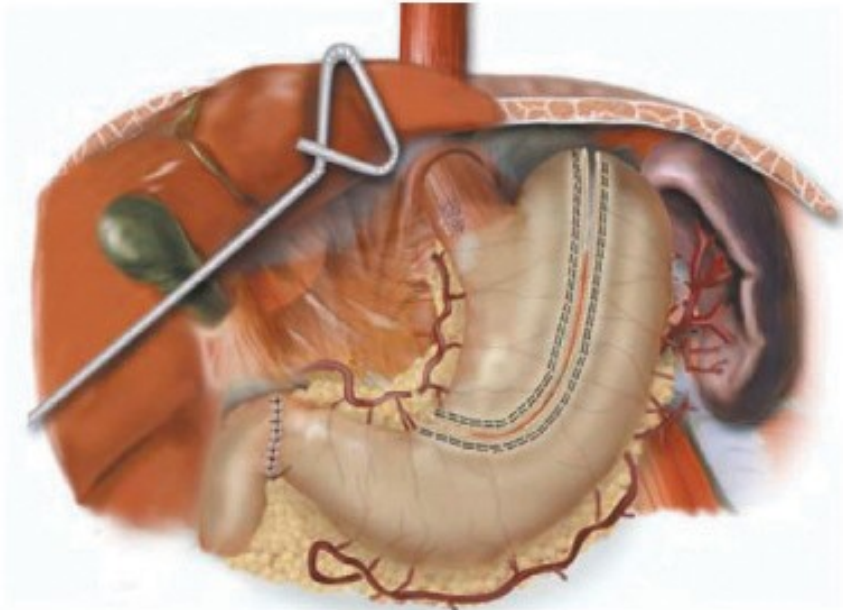
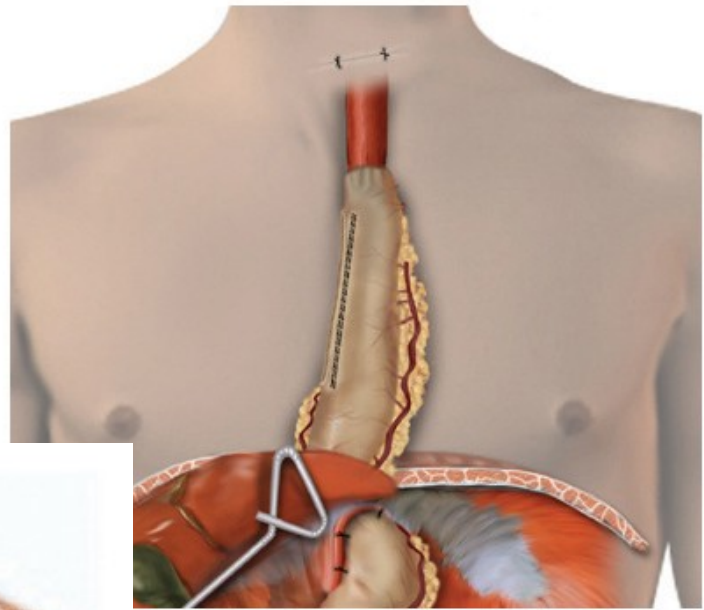

Technika anastomozy

Tubulizace žaludku

preparát

Chirurgické přístupy

Laparotomie – torakotomie vpravo (*Lewis*)

dtto + anastomosa na krční jícnem zleva

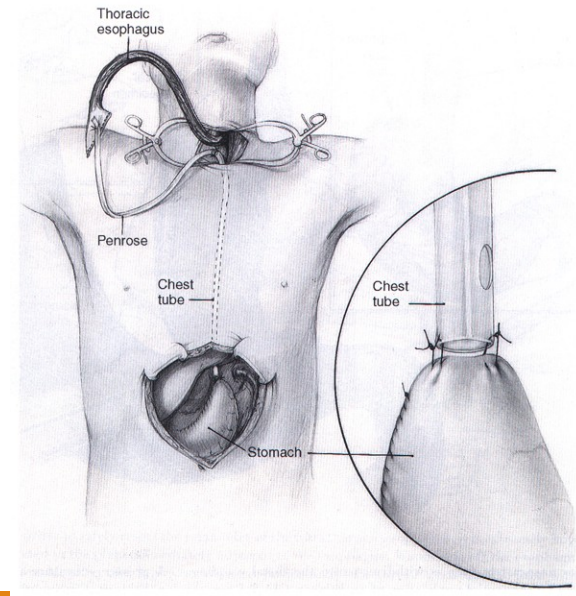
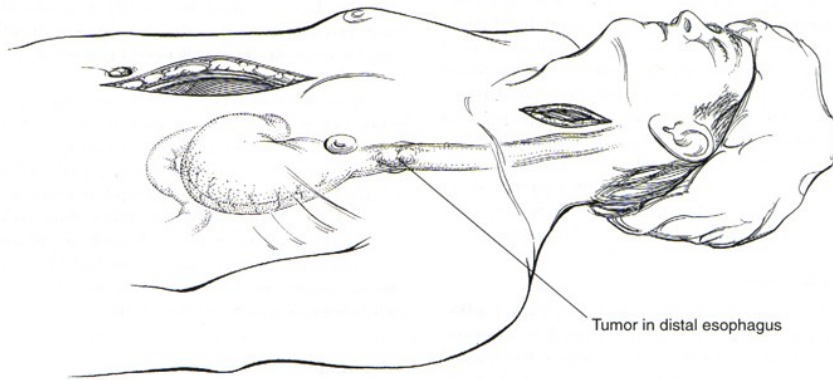
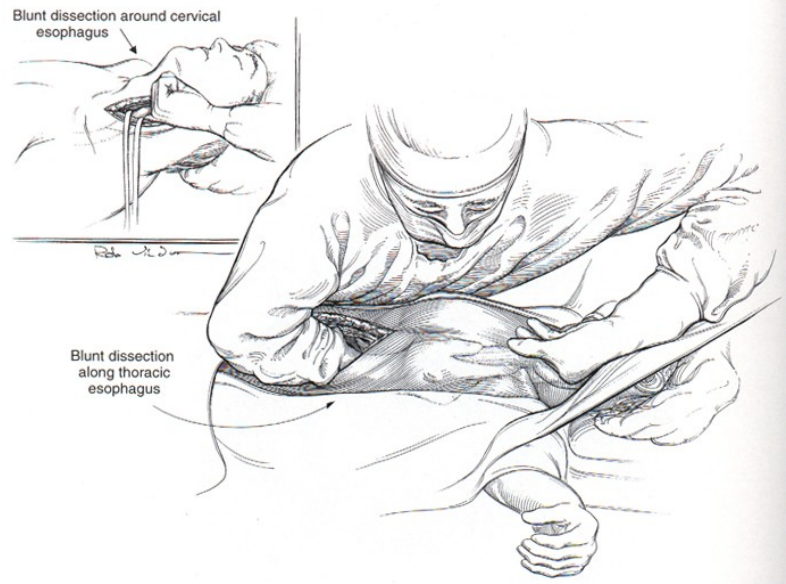
Orringer – transhiatální ezofagektomie

Torakofrenolaparotomie

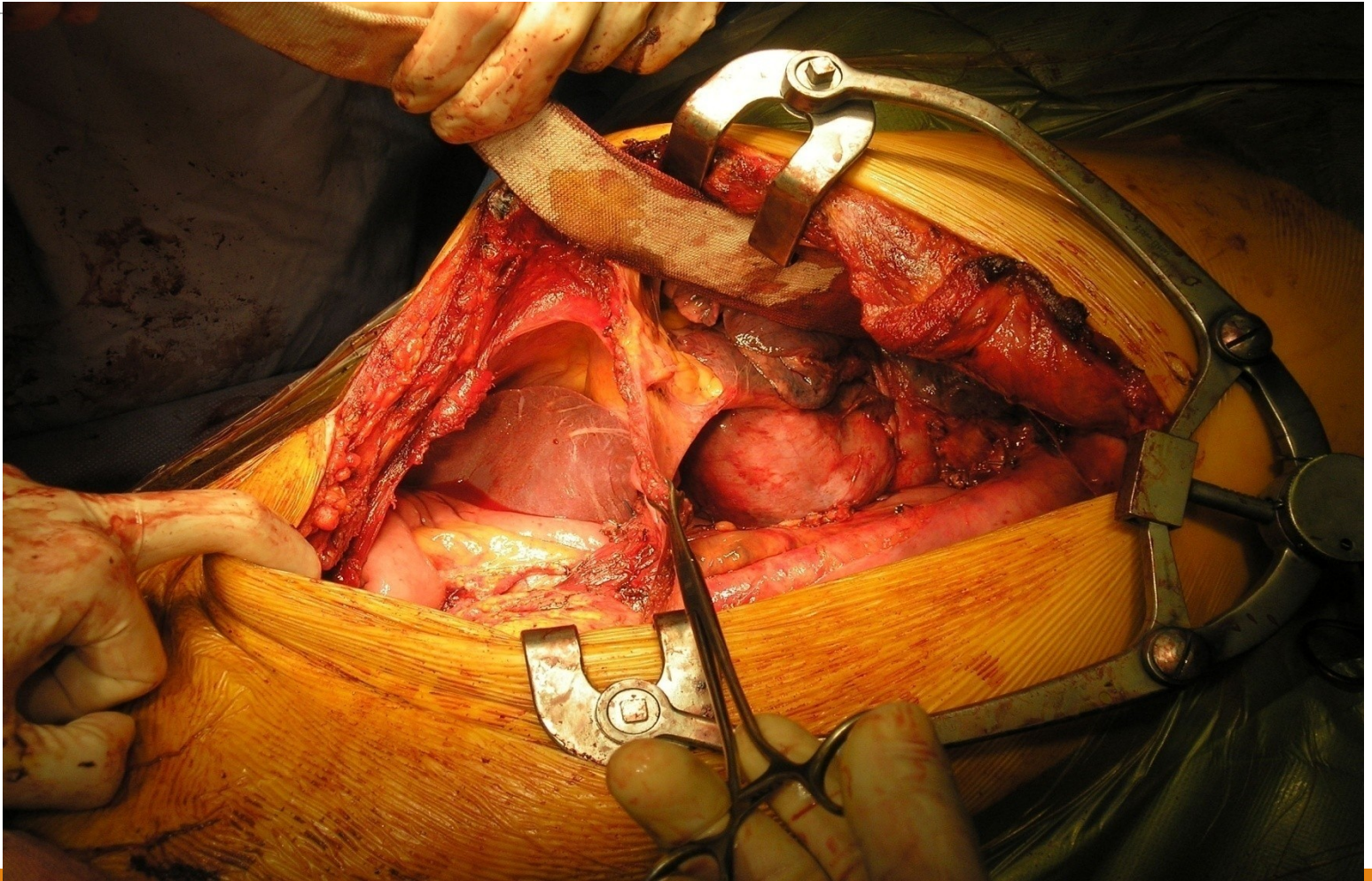
Mininvazivní technika – MIE laparoskopie +
torakoskopie s krční anastomozou

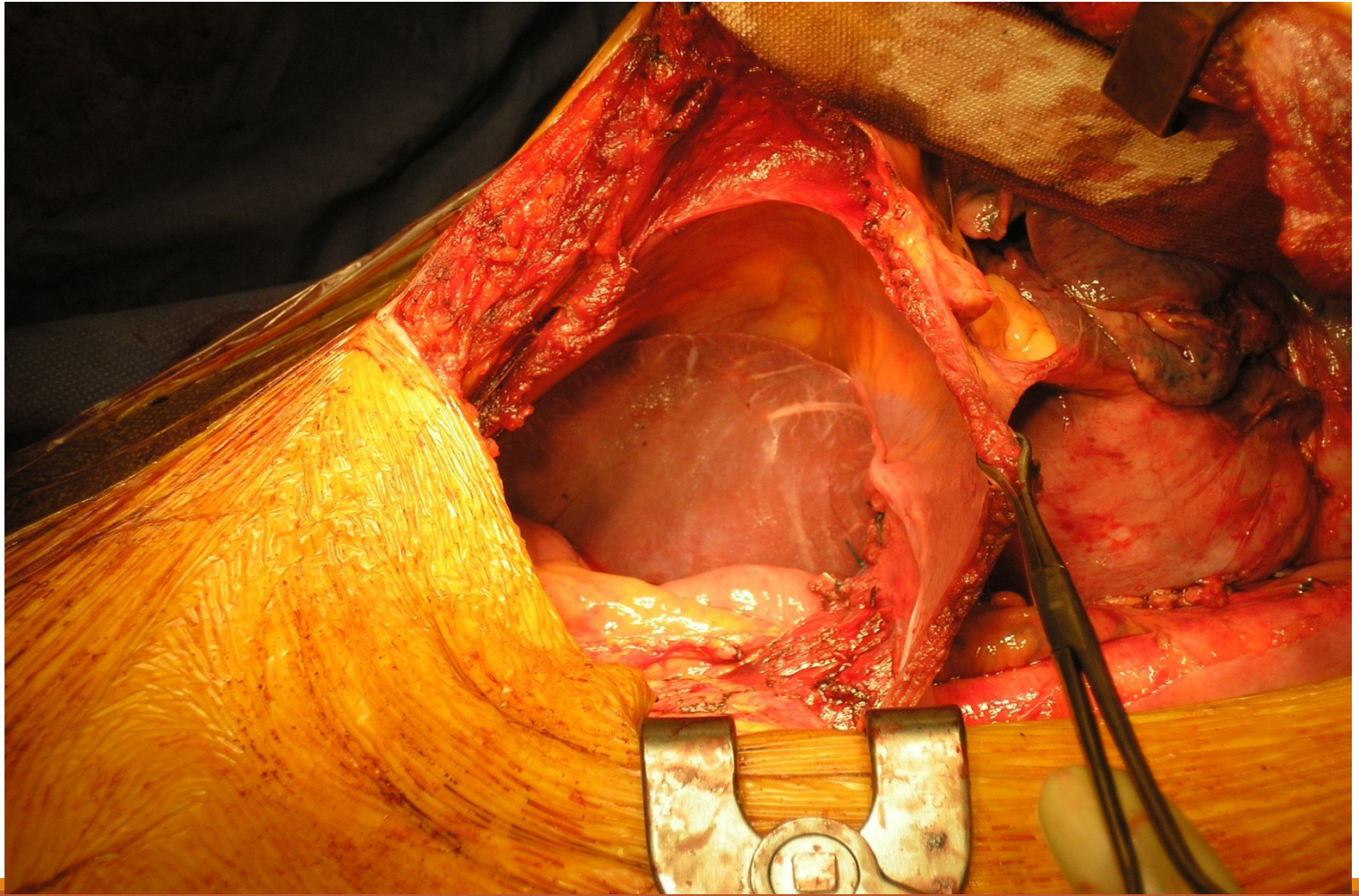

Orringer

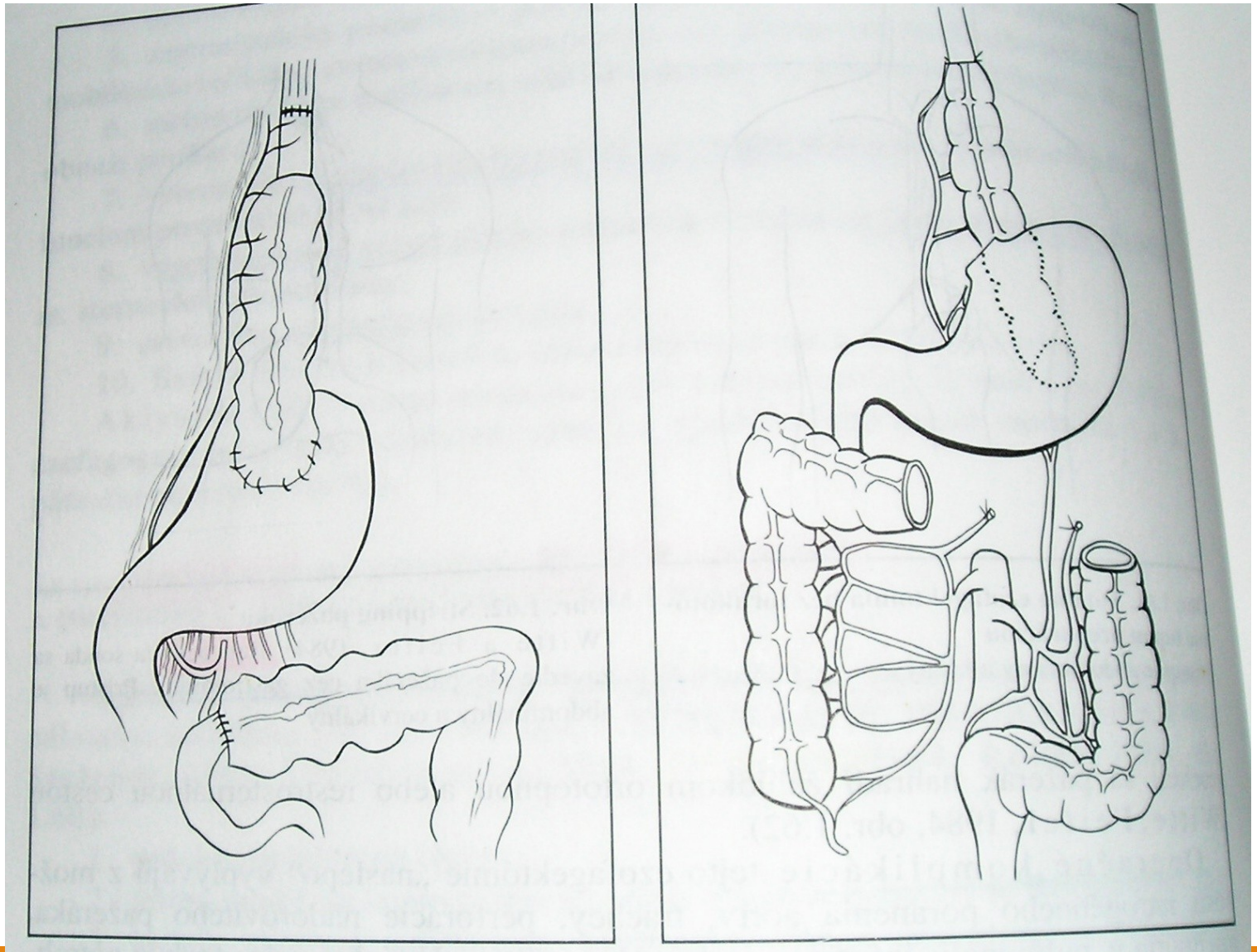

torakofrenolaparotomie

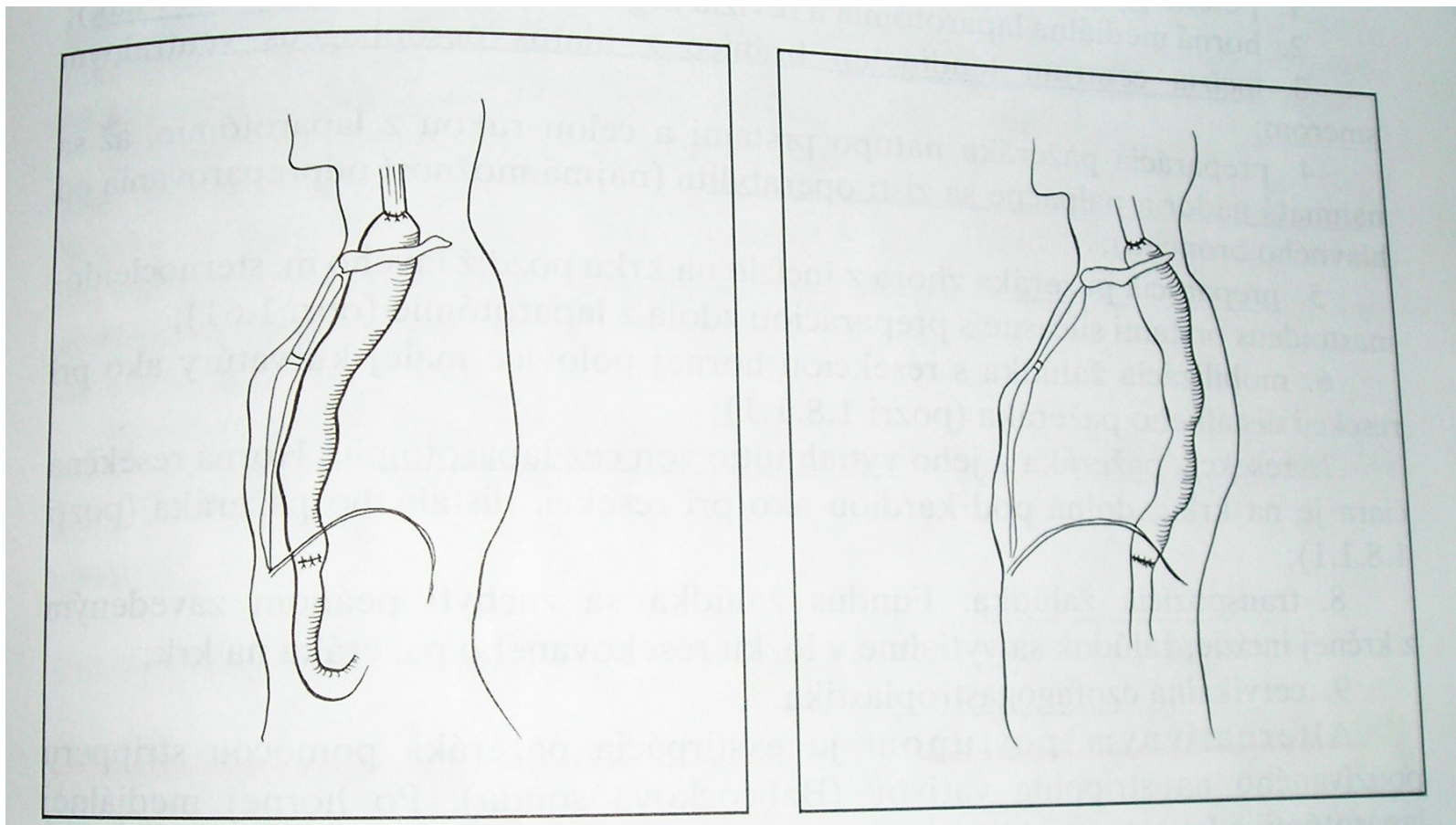

Náhrada jícnu tlustým střevem - koloplastika

Retrosternální a ortotopní uložení štěpu

Následná péče

řešení pooperačních komplikací

ARO – intenzivní pooperační péče

onkologická péče

dispenzární péče

Nutriční podpora

Jícnové varixy

- Dilatace žil jícnu
  - Při portální hypertenzi
  - Etiologie nejčastěji toxonutritivní cirhosa jater
  - Žilní systémové spojky obcházející játra
  - Vv. gastricae breves – jícnové pleteně
  - Kardie, distální jícn
-
- Příznaky – melena, hemateméza
  - Možnost těžkého hemoragického šoku, vykrváčení

léčba

Medikamentózní – Terlipresin

Gastrofibroskopické ošetření koagulací či „opichem“ adrenalin, sklerotizace, ligace

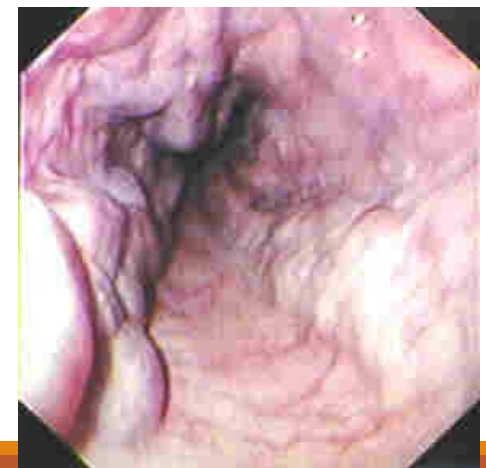
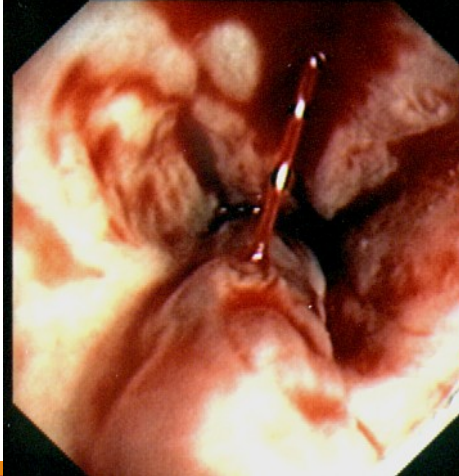
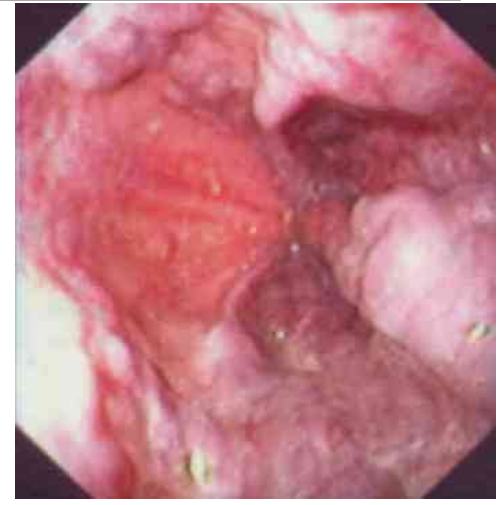
Dříve zavedení kompresivní sondy Sengstakenova-Blackemoorova dvoubalónková či Nachlasen-Lintonova jednobalónková, tvaru hrušky

Chirurgicky – transligace, dekonexe, portosystémové spojky, dnes jen zřídka

TIPS

Fibroskopické nálezy

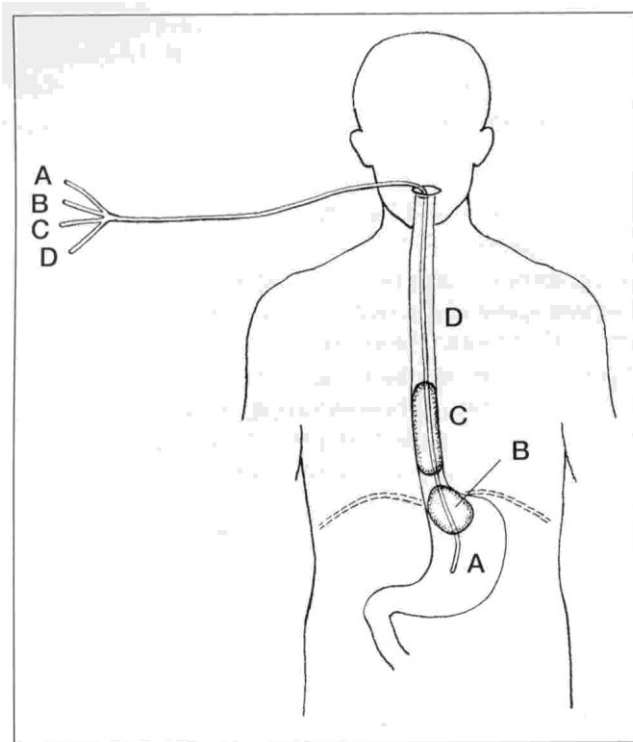
Kompresivní sondy

Sengstaken –Blackemoorova dvoubalónková sonda

Sengstakenova – Blackemoorova sonda

- ✗ A – volný konec sondy
- ✗ B- žaludeční balónek 120 ml
- ✗ C –jícnový balónek 80 ml (vzduchu)
- ✗ 24 hod. na tah
- ✗ 48 hod. komprese

TIPS

Transhepatální portální systémový zkrat

Zaváděn skrze v. jugularis int., jaterní žílu, játra, do v. portae

